

Školský vzdelávací program [ISCED 1]

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Školský vzdelávací program

Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

- 1. stupeň -

1. vydanie 31.8.2008

Školský vzdelávací program je každý rok prerokovaný v rade školy. V školskom roku 2013/2014 bol prerokovaný v pedagogickej rade 11.9.2014 a v rade školy 15.10.2014.

1	VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
1.1	Veľkosť školy	6
1.2	Charakteristika žiakov	6
1.3	Charakteristika pedagogického zboru	6
1.4	Organizácia prijímacieho konania žiakov	8
1.5	Dlhodobé projekty	8
1.6	Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	10
1.7	Priestorové a materiálno-technické podmienky školy	12
1.8	Škola ako životný priestor	13
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	16
2.1	Pedagogický princíp školy	16
2.2	Pedagogické stratégie	22
2.2.1	Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie k celoživotnému učeniu sa	22
2.2.2	Stratégie smerujúce k rozvoju sociálnych komunikačných kompetencií	23
2.2.3	Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky	24
2.2.4	Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií	24
2.2.5	Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie riešiť problémy	25
2.2.6	Stratégie smerujúce k rozvoju občianskych kompetencií	25
2.2.7	Stratégie smerujúce k rozvoju sociálnych a personálnych kompetencií:	26
2.2.8	Stratégie smerujúce k rozvoju pracovných kompetencií	27
2.2.9	Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencií k iniciatívnosti a podnikavosti	27
2.2.10	Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencií vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry	28
2.3	Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami	29

2.3.1	Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením.....	30
2.3.2	Výchova a vzdelávanie detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia	33
2.3.3	Výchova a vzdelávanie detí a žiakov s nadaním	35
2.4	Začlenenie prierezových tém.....	37
2.4.1	Multikultúrna výchova /MKV/	38
2.4.2	Mediálna výchova /MDV/.....	42
2.4.3	Osobnostný a sociálny rozvoj /OSR/	46
2.4.4	Environmentálna výchova /ENV/	48
2.4.5	Dopravná výchova – výchovak bezpečnosti v cest. premávke /DPV/.....	53
2.4.6	Ochrana života a zdravia /OZO/.....	54
2.4.7	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti /TBZ/.....	71
2.4.8	Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra/RGV/	72
3	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA	75
3.1	Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov	75
3.2	Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov	75
3.3	Hodnotenie školy.....	77
4	ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN.....	78
5	UČEBNÉ OSNOVY	79

VZDELÁVACÍ PROGRAM

Stupeň vzdelania: ISCED 1 - primárne vzdelávanie

Dĺžka štúdia: 4 rokov

Študijná forma: denná

Prekladateľ:

Názov školy: Základná škola, Pribinova ul. 123/9, Nováky

Adresa: Základná škola, Pribinova ul. 123/9, 972 71 Nováky

IČO: 036126799

Riaditeľ školy: PaedDr. Anna Chlupíková

Koordinátor pre tvorbu ŠKVP: PaedDr. Anna Chlupíková, riaditeľka školy

Kontakty:

Poštová adresa : riaditeľstvo Základná škola, Pribinova 123/9, 972 71 Nováky

1.-4. stupeň: elokované pracovisko Ul. J. C. Hronského 459, 972 71 Nováky

Mail: zsnovaky@gmail.com

Telefón, fax : riaditeľka 046/5460 129

Ekonomický úsek: 046/5461 483

1.-4. ročníky: 046/5461 484

Školské jedáleň 046/5461 104

www.zspribno.edupage.org

Zriaďovateľ:

Názov: Mesto Nováky

Adresa: Námestie SNP349, 972 71 Nováky

Primátor mesta Ing. Dušan Šimka

Kontakty:

Telefón: Sekretariát: 046/ 5121212

Primátor: 046/ 5121511

Mail: munovaky@novaky.sk

www.novaky.sk

Miesto vydania: Nováky

Platnosť ŠKVP od 01. 09.2008

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 VELKOSŤ ŠKOLY

Základná škola Nováky je plnoorganizovaná škola so všetkými ročníkmi. Je to typ mestskej školy so spádovou pôsobnosťou. Kapacita školy umožňuje prijať na výchovno-vzdelávací proces približne 940 žiakov, čo v súčasnosti dosahujeme len asi na 50 %. Tento fakt však prináša rad výhod v podobe budovania odborných učební, primeranej naplnenosti tried, prenájmu budov iným subjektom. Sme naďalej otvorení i prijímaniu žiakov z okolitých obcí a zároveň sme pripravení i na rast obyvateľstva mesta Nováky, ktorý očakávame v týchto rokoch odstránením dlhoročného stavebného uzáveru, budovaním rodinných domov i obytných komplexov.

1.2 CHARAKTERISTIKA ŽIAKOV

Mesto Nováky je spádovou obcou a takou je i chce byť aj naďalej škola v ňom. Dlhodobu školu navštevujú okrem detí z Novák aj žiaci z okolitých obcí. Spoločný školský obvod má škola podpísaný s obcami: Nitrianske Sučany, Čereňany, Diviacka Nová Ves. Ďalší žiaci dochádzajú do tejto školy z dôvodu tréningového procesu v oddieloch vodného póla, rýchlostnej kanoistiky, futbalu, tenisu, karate. Niektorí žiaci spájajú dochádzku do školy v našom meste s návštevou Základnej umeleckej školy v Novákoch.

Veľkú pozornosť venujeme žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Priemerne ich počet je okolo 40 – 45 žiakov ročne. Napriek namáhavej práci s nimi dosahujú dobré výsledky v napredovaní a v odstraňovaní svojho hendikepu.

1.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO ZBORU

Dlhodobým prínosom pre školu je kvalifikovanosť pedagogického zboru, na ročníkoch 1.-4. od r. 2012 je kvalifikovanosť vďaka štúdiu učiteliek ANJ 100%, na ročníkoch 5.-9. okolo 89%.

V niektorých rokoch sa nám darí /z finančného hľadiska/ zamestnávať školského špeciálneho pedagóga.

Vekové zloženie zboru je rôznorodé, takmer každoročným odchodom do dôchodku 1 -2 pracovníkov sa uvoľňuje miesto pre prijímanie najmä mladších či začínajúcich pedagógov.

Entuziazmus, tvorivosť, obetavosť učiteľov nášho zboru najlepšie dokazujú dlhodobé vynikajúce výsledky žiakov, ktorých pripravujú na rôzne typy súťaží a ktorých vedú pri realizácii rôznych kultúrnych či charitatívnych podujatí, tvorivosť vo vyučovaní, prijímanie a realizovanie nových výziev reformy školstva.

Ich profesionalita sa prejavuje aj v ďalšom vzdelávaní sa.

Princíp školského systému ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov:
/ŠkSĎVPZ/

1. Ďalšie vzdelávanie je právom a povinnosťou každého pedagogického a odborného zamestnanca
2. Každý pedagogický zamestnanec školy má možnosť ďalšieho vzdelávania za rovnakých podmienok.
3. Ďalšie vzdelávanie a zdokonaľovanie profesionality každého pedagogického zamestnanca školy má odraz v jeho finančnom ohodnotení a profesijnej kariére v súlade so systémom *Kariérneho rastu MŠ, VVaŠ SR*.
4. Základnou hodnotou ďalšieho vzdelávania každého pedagogického zamestnanca školy má byť kvalita vzdelávania, a nie formálne získavanie certifikátov a čiarok za účasť na školeniach.
5. Pedagogickí zamestnanci školy sa aktívne podieľajú na určovaní cieľov, obsahu, prostriedkov a vyhodnocovaní efektívnosti systému ĎVPZ.
6. Škola spolupracuje s inštitúciami vytvárajúcimi systém ďalšieho vzdelávania v školstve (najmä s metodicko-pedagogickými centrami) a svoju činnosť s nimi koordinuje.
7. Efektívnosť ŠkSĎVPZ je pravidelne vyhodnocovaná a na základe výsledkov optimalizovaná.

Stav vzdelávania sa pedagogických pracovníkov:

- je aktuálne zverejňovaný na stránke školy www.zspribno.edupage.org

Pozitívom kolektívu je jeho záujem o nové prístupy v oblasti didaktiky a veľká flexibilita v zavádzaní týchto zmien.

Nedostatkom v tvorbe kolektívu a jeho komunikácie je pôsobenie v dvoch budovách, čo popri jasne pozitívnej stránke dostatočného priestoru pre žiakov nesie so sebou aj tento nedostatok. Jeho odstránenie sa snažíme riešiť rôznymi formami spoločných podujatí - od pracovných porád, spoločných zasadnutí MZ, PK, pedagogických rád až po neformálne stretnutia pri slávnostných príležitostiach alebo spoločných akciách pedagogického zboru najmä relaxačného typu.

1.4 ORGANIZÁCIA PRIJÍMACIEHO KONANIA ŽIAKOV

- Do školy sa prijímajú žiaci v súlade s legislatívou, a to podľa § 60 a § 61 zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Podporujeme prijímanie žiakov – členov športových klubov Mesta Nováky.
- Žiadosť o prijatie žiaka do školy je k dispozícii na webovej stránke školy a na ekonomickom úseku školy.
- Vytvárame a zdokonaľujeme podmienky pre prijímanie žiakov so zdravotným znevýhodnením.

1.5 DLHODOBÉ PROJEKTY

Sú charakteristickými črtami našej školy. Ich realizáciou určujeme smer výchovno-vzdelávacieho procesu, jeho zameranie, ako i otvorenosť školy voči vonkajšiemu prostrediu:

Škola podporujúca zdravie – celkové zameranie školy na zdravý životný štýl. Je charakteristickou črtou našej práce vo všetkých oblastiach výchovno - vzdelávacích aktivít.

Otvorená škola – myšlienka otvorenia sa školy pre verejnosť je realizovaná prostredníctvom zapájania sa do projektov Otvorená škola – IKT a šport, na ktoré získavame finančné prostriedky

z MŠ, VVaŠ SR. Prostredníctvom ich realizácie otvárame svoje brány pre rodičov, starých rodičov a verejnosť v čase vyučovania i po ňom.

E-twinning – medzinárodná spolupráca škôl prostredníctvom IKT. V tejto oblasti pracujeme viacročne, spolupracujeme v rôznych projektoch s rôznymi školami a s výbornými oceneniami.

Hnutie Na vlastných nohách – projekt humanitárneho charakteru. Deti kreslia pozdravy, ktoré sa predávajú vďaka celosvetovej koordinátorke projektu p. Bele Gran Jensen v Nórsku. Získané finančné prostriedky sa poukazujú na nákup zdravotníckych potrieb pre rôzne krajiny.

Vzdelávanie - projekt EU – finančný projekt sme realizovali v r. 2009 – 2012. Bol zameraný na zlepšenie podmienok vzdelávacieho procesu s podporou 161 tis. eur.

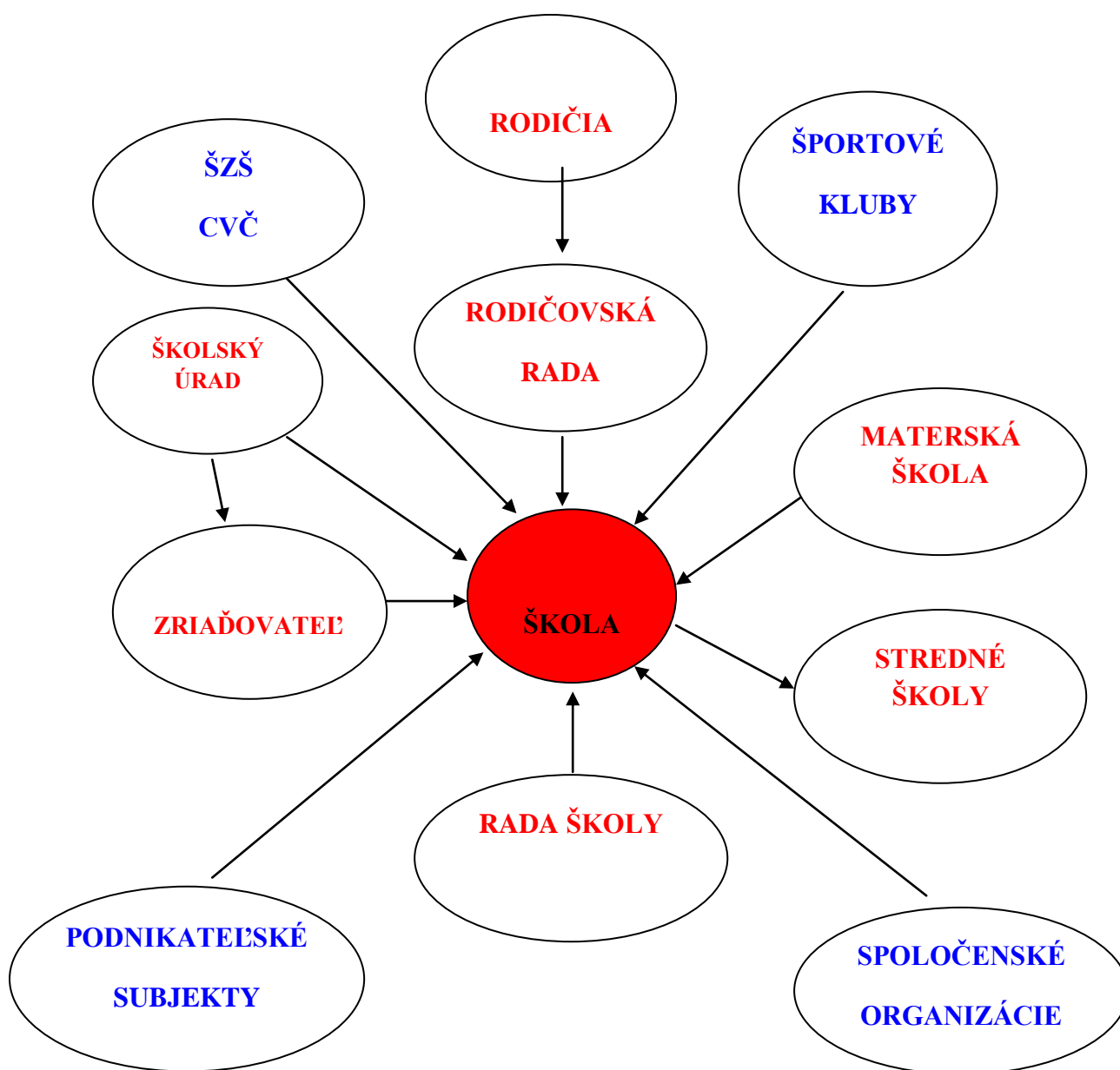
Športové strediská – vodné pólo, rýchlostná kanoistika, futbal – mimoškolské športové aktivity, ktorými podporujeme rozvoj fyzických i psychických vlastností žiakov.

Projekty MŠ, VVaŠ SR – každoročne využívame možnosť podať projekty, niektoré sme už realizovali.

Projekty nadácií – Enel, Porfix, a iné.

Od r. 2011/2012 sme zapojení v projekte **Bezpapierová škola**, v ktorom v zmysle školskej smernice prechádzame na elektronické vedenie dokumentácie školy.

1.6 SPOLUPRÁCA S RODIČMI A INÝMI SUBJEKTMI

Subjekty úzkej spolupráce školy:

- **Rodičovská rada:** je konštituovaná ako výkonný orgán zastupujúci rodičov. Jej formou je občianske združenie. Pozostáva zo zástupcov rodičov každej triedy. Na jej čele stojí štvorčlenný výkonný výbor. Ten zasadá podľa potreby, najmenej 4krát v roku. Rodičovská rada má pravidelné zasadnutia raz štvrtročne, obyčajne pred triednymi schôdzkami rodičov a učiteľov školy. Tie sa konajú v mesiaci pred pedagogickou radou. Forma kontaktu rodičov so školou nie je uzavretá len touto formou. Rodičia sa stali pevnou súčasťou mnohých aktivít školy, najmä brigádnickej činnosti, ale i športových aktivít a žiackych výletov. Škola organizuje pre rodičov Deň otvorených dverí s možnosťou navštívenia vyučovacích hodín, ako i množstvo kultúrnych i športových podujatí na prezentáciu výsledkov vzdelávania sa ich detí.
- **Rada školy:** je samosprávnym orgánom ustanoveným zákonom. Má 11 členov – 2 zástupcov pedagogických pracovníkov, 1 zástupcu nepedagogických pracovníkov, 4 zástupcov rodičov a 4 zástupcov zriaďovateľa. Zasadá minimálne 4krát ročne. Riadi sa vlastným plánom práce, ktorý plnenie vyhodnocuje a zverejňuje raz ročne. Práva a povinnosti Rady školy vyplývajú z ustanovenia zákona.
- **Zriaďovateľ – Mesto Nováky** vykonáva prenesené funkcie štátu v oblasti výchovy a vzdelávania a originálne kompetencie v oblasti školského stravovania a činnosti školského klubu detí. V úzkej spolupráci zabezpečujeme chod celej školy, a to po stránke odbornej ako i po stránke materiálnej, najmä z hľadiska údržby budov. Mesto Nováky je dlhoročne nápomocné projektovej činnosti školy, prispieva zo svojho rozpočtu aj k vylepšovaniu materiálnej stránky pedagogického procesu, podporuje aktivity školy. Riaditeľka školy sa zúčastňuje zasadnutí mestskej rady, sociálno - školskej komisie Mesta Nováky, ako i zasadnutí zastupiteľstva.
- **Materská škola Nováky** – je „dodávateľom“. Spolupracujeme na základe vypracovaného ročného plánu spolupráce, zameriavajúceho sa najmä na vzájomné návštevy škôl, účasť na spoločných akciách so zámerom pripraviť deti materskej školy na bezproblémový vstup do základnej školy. Na konci roka vyhodnocujeme plnenie ročného plánu spolupráce.

- **Stredné školy** – sú „odberateľom“ našich žiakov. Spolupráca sa každoročne uskutočňuje
 - oficiálnou formou na porade výchovných poradcov poskytnutím informácií strednými školami
 - návštevou škôl našimi žiakmi v deň otvorených dverí
 - návštevou burzy stredných škôl našimi žiakmi či organizovaním besedy so zástupcami SŠ priamo v našej škole pre rodičov a žiakov
 - účasťou zástupcov škôl na rodičovskej schôdzke v mesiaci december

Subjekty širšej spolupráce:

- **Špeciálna základná škola, Centrum voľného času, Základná umelecká škola Nováky** - spolupráca sa prejavuje najmä v organizácii súťaží a kultúrno – spoločenských a športových podujatí s cieľom naučiť žiakov spolupráci s občanmi zdravotne a mentálne postihnutými, organizovať svoj voľný čas a zmysluplne ho využívať, rozvíjať svoje nadanie.
- **CPPPaP Prievidza**
- **Úrady v meste a okrese:** Farský úrad, Obvodný úrad, Úrad práce, rodiny a sociálnych vecí, SČK
- **Športové kluby** – vodné pólo, rýchlostná kanoistika, futbal, tenis, karate.
- **Podnikateľské subjekty** – spolupráca v oblasti sponzorskej výpomoci, zapájanie sa žiakov do rôznych foriem súťaže a propagácie firiem
- **Spoločenské organizácie** - najaktívnejšia spolupráca je s organizáciami:
 - Kultúrne centrum mesta Nováky
 - Miestny odbor Matice slovenskej
 - Zväz záhradkárov
 - Zväz zdravotne postihnutých občanov
 - Klub dôchodcov

1.7 PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO-TECHNICKÉ PODMIENKY ŠKOLY

Vyučovanie sa uskutočňuje v dvoch budovách - na Pribinovej ulici v budove p.č. 123/9 sa vyučujú ročníky 5 – 9. Súčasťou budovy je menšia telocvičňa. V areáli tohto objektu sa nachádza aj budova školskej jedálne. Priestor areálu je určený na športové a relaxačné činnosti žiakov. V tejto budove sídli riaditeľstvo školy.

V budove na Ulici J.C. Hronského je elokované pracovisko, tu sa vyučujú žiaci ročníkov 1 -4. Samostatné priestory tu má Školský klub detí. Časť priestorov prenajíma škola Centru voľného času v Novákoch. K budove patrí priestranná telocvičňa a príľahlý areál, slúžiaci počas prestávok a počas činnosti ŠKD na relaxáciu žiakov. Súčasťou budovy je časť školskej jedálne, v ktorej sa vydáva obed po prevoze zo školskej jedálne na Pribinovej ulici.

Vlastnenie dvoch budov je optimálnou možnosťou vytvárať odborné učebne pre žiakov, čím sa rozširujú metódy pôsobenia na nich aj výzdobou či vybavením.

Triedy, chodby i ostatné priestory sú udržiavané v dobrom hygienickom stave priebežným maľovaním, rekonštrukciou podláh, lavíc, stoličiek. Škola postupne vymieňa žiacky nábytok za bezpečnejší a zodpovedajúci hygienickým normám. Nedostatok finančných prostriedkov neumožňuje uskutočniť túto výmenu jednorázovo.

V budove na Pribinovej ulici sú vymenené všetky okná za plastové, v druhej budove sú plastové okná zatiaľ len v triedach na 1. poschodí.

Rekonštrukciu si vyžadujú hygienické zariadenia i rozvody kúrenia v oboch budovách. Vybavenie školy učebnými pomôckami sa priebežne dopĺňa.

Realizáciou projektu Vzdelávanie v r. 2009 – 2012 sme podstatne zlepšili vybavenie školy učebnými pomôckami - PC, notebooky, športové pomôcky, vonkajšie náradie pri oboch školách, vysadenie Náučného chodníka, vybavenie výukovými CD romami.

1.8 ŠKOLA AKO ŽIVOTNÝ PRIESTOR

Priestory oboch budov škôl, školskej jedálne, školského klubu detí sú esteticky upravované, pôsobia na žiakov, pedagógov i návštevníkov školy prostredníctvom násteniek, vonkajších informačných tabúľ, esteticky vkusnej výzdoby. Nástenky na chodbách poskytujú dostatočné množstvo informácií o organizácii školy, jej podujatiach a výsledkoch. Podobné informácie možno získať i na webovej stránke školy, ktorá je priebežne aktualizovaná o najnovšie udalosti školy.

Žiaci vo svojich triedach v primárnom vzdelávaní zostávajú počas celého štúdia daného stupňa vzdelania. Tento princíp vedie žiakov, rodičov a triedneho učiteľa k budovaniu estetického prostredia danej triedy, v ktorej žiak trávi väčšinu svojho školského pobytu. Takýmto spôsobom získavame a oceňujeme sponzorskú pomoc rodičov, ktorí často na vlastné náklady alebo svojou prácou na úprave triedy vynakladajú nemalé úsilie na zdokonaľovanie životného priestoru svojich detí.

Z psychologického a samozrejme i pedagogického hľadiska je následne vhodné vyučovanie predmetov v odborných učebniach. Zmena prostredia vplýva na pozornosť žiakov a špeciálna úprava násteniek a pohotový prístup k pomôckam umožňujú lepšie pedagogické pôsobenie učiteľov na žiakov.

Prostredníctvom projektov sa snažia pedagógovia spolu s rodičmi upraviť vonkajší areál na relaxáciu detí. V tejto oblasti však potrebujeme viac finančných prostriedkov na dotvorenie areálov. Pri oboch budovách je zriadená trieda v prírode, vysadené stromčeky, z projektu EU osadené športové vonkajšie objekty.

Pedagogickí pracovníci okrem zborovní v oboch budovách majú k dispozícii knižnice s odbornou literatúrou a s prístupom na internet. Sú vybudované malé oddychové miesta pre pedagógov s kuchynkou a miestom na individuálnu prípravu na vyučovací proces.

Nepedagogickí pracovníci – p. upratovačky majú svoje šatne s možnosťou oddychu, nezodpovedajú však už súčasným hygienickým a estetickým štandardom.

V budove na Ul. J.C. Hronského sme vybudovali bezbariérový prístup do školy i na hygienické zariadenia chlapcov.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia vo výchove a vzdelávaní

Bezpečnosť sa stala pevnou súčasťou výchovno- vzdelávacieho procesu.

1. Poučenie o BOZP – pre žiakov sa uskutočňuje každoročne na začiatku školského roka v rámci kurzu Osobnostný a sociálny rozvoj, na úvodných hodinách predmetov vyžadujúcich zvýšenú pozornosť na bezpečnosť, pred exkurziami, výletmi, kurzami a opätovne na triednických hodinách v prípade úrazu v triede.
 - pre pedagogických i nepedagogických pracovníkov sa uskutočňuje v mesiaci august pravidelné preškolenie z oblasti BOZP, PO, s dvojročným cyklom preverenia vedomostí.
 - Pre začínajúcich pracovníkov sa uskutočňujú vstupné školenia.
2. O úrazoch žiakov sa vedie predpísaná dokumentácia. Odškodňovanie úrazov je zabezpečené formou zmluvy školy s poisťovňou. Žiaci sú tak poistení zároveň aj na všetky akcie uskutočňované mimo objekty školy.
3. Aktualizácia školského poriadku sa každoročne uskutočňuje na začiatku šk. roka i priebežne po zistení jeho nedostatkov.
4. Akcie mimo budovy školy sa so žiakmi uskutočňujú len po písomnom informovanom súhlase zákonných zástupcov žiaka, ktorý môže byť celoročný alebo jednorazový. Je uložený v riaditeľni školy.
5. Na požiadanie sa uskutočnil v r. 2008 audit BOZP kontrolórom OZPŠaV.
6. Podľa plánu revízií sa pravidelne uskutočňujú všetky revízie a porevízne opravy.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

2.1 PEDAGOGICKÝ PRINCÍP ŠKOLY

2.1.1 PROFIL ABSOLVENTA PRIMÁRNEHO VZDELÁVANIA

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, počítačskej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získal základy používania materinského = štátneho a cudzieho jazyka.

Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu na konci programu primárneho vzdelávania, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelávania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie sa do pracovného procesu. Rozvíjaním kľúčových spôsobilostí v životnom kontexte obsahu predmetov je tvorený model absolventa programu primárneho stupňa vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové spôsobilosti:**

(a) sociálne komunikačné spôsobilosti

vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,

dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,

uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,

rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,

na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,

rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,

v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií.

(b) spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

žiak vie používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)

rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov

(c) spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

žiak vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,

ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, vie používať kreslenie a písanie na počítači,

dokáže komunikovať pomocou elektronických médií,

uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,

rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a mobilných telefónov

(d) spôsobilosť učiť sa učiť sa

získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,

na základe poskytovaných možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky,

vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,

zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti

(e) spôsobilosť riešiť problémy

vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,

pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,

pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom

(f) osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

vytvára si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje žiacku seba dôveru a sebarozvoj,

uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti,

uvedomuje si svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,

sústredzuje sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností, aktívne si chráni svoje fyzické a duševné zdravie,

kontroluje vlastné konanie (vrátane násilných a sebazničujúcich modelov konania) a vie odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,

uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje,

účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody,

ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápady a postupmi, diskutuje o nich, prispieva k spoločnej práci,

podieľa sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahov

(g) spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,

dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),

uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,

cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,

rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,

pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,

pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),

správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám a rolovým funkciami,

je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

2.1.2 CIELE ŠKOLY

Vychovať absolventa takéhoto profilu chceme dosiahnuť prostredníctvom realizácie nasledovných cieľov školy:

1. **poskytovať všetkým žiakom dostatok podnetov v rámci základného vzdelania k rozvoju všetkých ich kľúčových kompetencií novými modernými metódami a formami**
2. **vzbudzovať u žiakov záujem samostatne a zodpovedne poznávať, prežívať a tvoriť v prostredí školy i mimo nej**
3. **podporovať rozvoj zdravého životného štýlu a pohybových schopností žiakov v školských i mimoškolských aktivitách**
4. **vštepovať žiakom toleranciu a humánne myslenie, úctu k tradíciám a národnému i celosvetovému dedičstvu**
5. **individuálnym prístupom zlepšovať vzdelávanie a výchovu žiakov s poruchami učenia a správania**
6. **rozvíjať komunikačné zručnosti žiakov**
 - **v materinskom jazyku**
 - **v cudzom jazyku**
 - **v informačných a komunikačných technológiách**
 - **v sociálnych vzťahoch**

2.1.3 STUPEŇ VZDELANIA ISCED 1

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecnovzdelávacieho programu ostatného ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní 1. stupňa je vysvedčenie s doložkou. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania, výnimočne v nižších ročníkoch gymnázia.

2.1.4 ZAMERANIE ŠKOLY

Vychádzajúc z cieľa školy, z tradícií, dlhoročných skúseností a úspechov školy, z možností poskytovaných mestom Nováky, ako aj na základe zisteného záujmu rodičov naša škola bude:

- a) **škola otvorená** pre všetky deti, rodičov, verejnosť, a to ako obsahom vzdelania, tak i formami, komunikáciou, požiadavkami zo strany rodičov. Každoročne organizujeme Deň otvorených dverí pre rodičov a verejnosť s možnosťou zúčastniť sa vyučovania. K tomu patria aj netradičné formy vzájomnej spolupráce – akadémie, spoločné športové podujatia, výlety, triednické hodiny.
- b) **škola občianska** – škola demokratických prístupov a výchovy morálneho správania sa – rešpektujeme osobnosť žiaka i učiteľa, ako i každého pracovníka školy, uplatňujeme diferencovaný prístup s cieľom všestranného rozvoja osobnosti žiaka schopného zodpovedne sa rozhodovať, žiť podľa všeobecne uznávaných životných a morálnych hodnôt a občianskych princípov
- c) **Škola športová** – Rozširujeme vyučovanie telesnej výchovy v 1. a 2. ročníku prostredníctvom disponibilných hodín. Podporujeme činnosť dvoch športových stredísk mládeže ako súčasť klubov Rýchlostná kanoistika, Vodné pólo. Okrem nich žiaci navštevujú oddiely futbalu, karate, tenisu, a pripravujeme činnosť stolného tenisu. Dlhoročnou tradíciou sú školské kurzy plávania a lyžovania, kurzy korčuľovania a turistiky. Pohybové hry sú najnavštevovanejším krúžkom v rámci školy. Podporu nachádzame u zriaďovateľa Mesta Nováky, ako aj v činnosti jednotlivých oddielov mesta, pre ktorých takto pripravujeme dorast nielen pre súťaže miestneho, ale

i celoslovenského či svetového formátu. Veď nie jeden náš bývalý žiak zápolil i na olympiáde.

- d) **Škola zdravého životného štýlu** – realizáciou projektov Škola podporujúca zdravie, projektu protidrogového koordinátora a koordinátora environmentálnej výchovy vedieme žiakov reláciami, besedami, akciami, výstavami, súťažami, zberovými aktivitami a inými nenásilnými formami k vybudovaniu si životných návykov zdravých pre seba i spoločnosť
- e) **Škola rešpektu a tolerancie** - pre úspešný vývoj dieťaťa má význam život v populačne prirodzenej skupine, kde sú zastúpení jedinci s rôznymi vlohami, vlastnosťami a potrebami. Preto v škole integrujeme žiakov s poruchami učenia, správania i žiakov so zdravotným postihom. Zároveň poskytujeme vzdelávanie v oblasti etickej a náboženskej výchovy na základe záujmu rodičov.
- f) **Škola plná talentov** - Naša škola dokáže rozvíjať talent dieťaťa aj v prostredí jemu primeranom, čoho dôkazom je rad úspechov v umeleckých, športových a vedomostných súťažiach.
- g) **Škola európska** – cudzí jazyk vyučujeme dlhodobo od tretieho ročníka. Proces výučby podporujeme využívaním netradičných foriem a metód vyučovania – najmä využívaním informačno - komunikačných technológií v projektoch vzájomnej spolupráce škôl z iných štátov /E –twinning/ , ako aj radom výletov a exkurzií do zahraničia – pobyt žiakov v Londýne, návšteva Maďarska, Poľska, Rakúska, Čiech.
- h) **Škola moderných technológií a prístupov** – vo vyučovacom procese využívame moderné technológie /počítačové učebne, internet, multimédiá, interaktívne tabule/ ktoré sú k dispozícii i po vyučovaní. Projektové vyučovanie sa stáva pevnou súčasťou vyučovacích hodín. IKT využívajú aj všetci vyučujúci k príprave na vyučovanie a k svojmu ďalšiemu systematickému vzdelávaniu prostredníctvom e-learningu.

- i) **Škola kultúry a tradícií** – k základnému vzdelávaciemu modelu prostredníctvom vyučovacích hodín hudobnej, výtvarnej výchovy a literatúry pripájame formy exkurzií na pamätné miesta v meste, v našej vlasti i v cudzine, ako aj každoročnú účasť na predstaveniach známych divadelných scén v Bratislave, B.Bystrici, Zvolene, Žiline, Trnave, čím umožňujeme žiakom nielen zúčastniť sa predstavenia, ale zažiť a prežiť ho i v kultúrnom prostredí ozajstného divadla.

2.2 PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Spoločné postupy na úrovni školy, uplatňované vo vyučovaní aj mimo neho, ktorými škola cielene utvára a rozvíja kľúčové kompetencie žiakov:

2.2.1 STRATÉGIE SMERUJÚCE K ROZVOJU KOMPETENCIE K CELOŽIVOTNÉMU UČENIU SA

- na praktických príkladoch blízkych žiakovi vysvetľujeme zmysel a cieľ učenia, posilňujeme pozitívny vzťah k učeniu
- vo vyučovaní sa zameriavame na aktívne kompetencie, učivo používame len ako prostriedok k ich získaniu
- do vyučovania zaraďujeme problémové vyučovanie a experiment
- uplatňujeme individuálny prístup, výsledky posudzujeme vždy z pohľadu „pridanej hodnoty“.
- motivujeme k učeniu – snažíme sa vytvárať také situácie, v ktorých má žiak radosť z učenia
- využívame sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov
- žiakom zadávame samostatné práce, ktoré si vyžadujú aplikáciu teoretických poznatkov
- zadávame motivačné domáce úlohy – umožňujeme im vybrať si z ponuky domácich úloh
- od žiakov žiadame prezentáciu výsledkov domácich úloh
- od žiakov vyžadujeme vhodné rozvrhnutie vlastnej práce, učíme ich plánovať, organizovať a vyhodnocovať svoju činnosť
- vo vhodných prípadoch umožňujeme žiakom realizovať vlastné nápady
- žiakom umožňujeme pozorovať, experimentovať, porovnávať výsledky a vyvodzovať závery
- učíme práci s chybou
- učíme k trpezlivosti a povzbudzujeme
- pri hodnotení používame v zreteľnej prevahe prvky pozitívnej motivácie

Ideme príkladom -- neustále si svojim ďalším vzdelávaním rozširujeme svoj „pedagogický obzor“

2.2.2 STRATÉGIE SMERUJÚCE K ROZVOJU SOCIÁLNYCH KOMUNIKAČNÝCH KOMPETENCIÍ

- prioritne sa zameriavame na rozvoj komunikačných spôsobilostí žiakov v materinskom a cudzom jazyku
- podporujeme rôzne formy komunikácie na medzinárodnej úrovni v rámci Európy aj sveta
- kladieme dôraz na kultúrnu úroveň komunikácie
- podporujeme kritiku a sebakritiku
- učíme žiakov publikovať a prezentovať svoje názory a myšlienky v školskom časopise, miestnej tlači a televízii, web, ppt. prezentácii, apod.
- pripravujeme žiakov na zvládnutie komunikácie s inými ľuďmi v obtiažnych a ohrozujúcich situáciách
- učíme žiakov počúvať druhých ako dôležitý prvok účinnej medziľudskej komunikácie
- učíme žiakov asertívnemu správaniu sa a nonverbálnej komunikácii
- dôraz kladieme na tímovú prácu a kooperatívne vyučovanie
- vytvárame dostatočný priestor pre vyjadrovanie sa žiakov pri problémovom vyučovaní, v komunitných kruhoch
- vytvárame priestor pre možnosť samostatnej ústnej aj písomnej prezentácie – samostatná práca, projekty, referáty, riadené diskusie, komunitný kruh
- umožníme žiakom podieľať sa na príprave rozhlasových relácií, ako aj na príprave vysielania miestnej televízie
- vo vyučovaní uplatňujeme brainstorming, brainpooling, simuláciu, hranie rolí
- dôraz kladieme na zážitkové vyučovanie
- vyžadujeme uplatňovanie znalostí cudzieho jazyka /rozvoj komunikácie v cudzom jazyku/, a to nielen pri vyučovaní, ale aj pri výmenných návštevách, exkurziách, poznávacích zájazdoch, besedách, v činnosti hostesiek a pod.
- vyžadujeme od žiakov uplatňovanie schopností komunikácie v rámci autentického učenia sa pri spoločenských akciách školy – akadémie, večierky, akcie školy
- zaraďujeme činnosti umožňujúce komunikáciu s rôznymi vekovými skupinami žiakov a s dospelou populáciou / spolupráca a spoločné aktivity starších a mladších žiakov, spolupráca so žiakmi špeciálnej základnej školy, s rodičmi, starými rodičmi, klubom dôchodcov a pod. /

Ideme príkladom – profesionálnym prístupom ku komunikácii so žiakmi, rodičmi, zamestnancami školy a širšou verejnosťou. Otvorene komunikujeme na kultúrnej

úrovni, svoje názory opierame o logické argumenty. Netolerujeme ohováranie, nezdvorilosť. Pozitívne svoju školu a učiteľskú profesiu prezentujeme na verejnosti.

2.2.3 STRATÉGIE SMERUJÚCE K ROZVOJU KOMPETENCIE UPLATŇOVAŤ ZÁKLAD MATEMATICKÉHO MYSLenia A ZÁKLADNÉ SCHOPNOSTI POZNÁVAŤ V OBLASTI VEDY A TECHNIKY

- pri riešení problémov pomocou algoritmu zaraďujeme do vyučovania modelové príklady
- učíme žiaka pozitívnemu postojovi v matematike, ktorý je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť
- vedíme žiaka k schopnosti komunikovať v matematickom jazyku, správne využívať argumentáciu
- praktickými cvičeniami naučíme žiakov používať a zaobchádzať s technickými nástrojmi a prístrojmi údajmi
- podporujeme zvedavosť, záujem o etické a celosvetové otázky

Ideme príkladom – sami sa zaujímame o najnovšie výsledky vedy a techniky, ako i o nové vedecké zistenia v oblasti našej profesie

2.2.4 STRATÉGIE SMERUJÚCE K ROZVOJU KOMPETENCIE V OBLASTI INFORMAČNÝCH A KOMUNIKAČNÝCH TECHNOLOGIÍ

- vyžadujeme od žiakov využívanie informačných technológií pre získavanie informácií aj pre tvorbu výstupov – časopis, webová stránka, prezentácia a pod
- ako výstup z niektorých tém vyučovania vyžadujeme najrôznejším spôsobom spracované záverečné práce – powerpoint, písomne, graficky, pomocou obrazového vyjadrenia a pod. podľa veku žiaka a druhu témy. Následne požadujeme prezentáciu, obhajobu a počúvanie druhých
- formujeme u žiakov kritický prístup pri využívaní technológie informačnej spoločnosti /TIS/ - najmä ich schopnosť posudzovať relevantnosť zdrojov a rozlišovať medzi skutočnosťou a virtuálnym svetom
- žiakom zadávame úlohy, ktorými rozvíjame kreatívny prístup pri práci s TIS
- poukazujeme na význam TIS v osobnom i pracovnom živote

Ideme príkladom: systematicky sa zdokonaľujeme v oblasti využívania TIS, pedagogickú dokumentáciu tvoríme pomocou dostupnej technológie. Internet kriticky využívame v príprave na vyučovanie i k osobnej potrebe.

2.2.5 STRATÉGIE SMERUJÚCE K ROZVOJU KOMPETENCIE RIEŠIŤ PROBLÉMY

- umožňujeme žiakom vytvárať hypotézy, pozorovať rôzne javy, hľadať ich vysvetlenie, uskutočňovať pokusy, overiť výsledok riešenia a zväžiť jeho uplatnenie v praxi
- vytvárame pre žiakov praktické problémové úlohy a situácie, pri ktorých je nutné riešiť praktické úlohy
- žiakom ponúkame úlohy, ktoré vyžadujú prepojenie znalostí viacerých vyučovacích predmetov aj využitie praktických zručností z rôznych oblastí ľudskej činnosti a teda aj viacero prístupov k riešeniu
- žiakom nebránime pri voľbe poradia vypracovania úloh
- priebežne monitorujeme, ako žiaci prakticky zvládajú riešenie problémov v škole aj pri mimoškolských akciách

Ideme príkladom: učíme sa sami lepšie, s rozumom a nadhľadom riešiť rôzne problémové situácie v škole.

2.2.6 STRATÉGIE SMERUJÚCE K ROZVOJU OBČIANSKYCH KOMPETENCIÍ

- pravidlá správania sa v škole sú postupne vypracovávané v spolupráci so žiakmi
- už od 1. ročníka vyžadujeme od žiakov spolupodieľanie sa na vytváraní pravidiel vlastnej triedy
- vyžadujeme od žiakov hodnotenie vlastného správania a správania sa spolužiakov, hľadanie spoločného riešenia pri nedodržiavaní pravidiel triedy či školského poriadku, vyžadujeme od žiakov prijatie zodpovednosti za dodržiavanie týchto pravidiel
- netolerujeme sociálne patologické prejavy správania – šikanovanie, drogy, kriminalita, prejavy rasizmu, xenofóbie a nacionalizmu
- netolerujeme agresívne, hrubé, vulgárne a nezdvorilé prejavy správania sa žiakov, zamestnancov školy a rodičov
- netolerujeme nekamarátske správanie a odmietnutie žiadanej pomoci
- využívame pomoc a skúsenosti odborníkov – CPPP a P, polície, výchovného poradcu
- v činnostiach na to vhodných je žiakom poskytnutá možnosť vyjadriť vlastné pocity, nálady
- primerane ich upozorňujeme na fyzické psychické násilie, s ktorým sa stretávajú
- vo vyučovaní používame metódu hraných rolí pre priblíženie rôznych životných situácií a ich riešení, využívame pritom zážitkové učenie a príklady z bežného života
- na konkrétnych príkladoch demonštrujeme pozitívne a negatívne prejavy správania sa ľudí

- exkurziami a vychádzkami v meste umožňujeme žiakom vnímať spôsoby komunikácie medzi ľuďmi a vhodne ich napodobňovať
- žiakom umožníme zúčastňovať sa zasadnutia mestského zastupiteľstva, návštevy rôznych úradov, súdov
- organizujeme besedy s pracovníkmi rôznych odvetví
- uskutočňujeme akcie pripomínajúce ľudové tradície – Veľká noc, Vianoce
- organizujeme vystúpenia pre verejnosť, zabezpečujeme účasť žiakov na akciách mesta, vystupovanie pre starších i mladších spoluobčanov
- zapájame žiakov do celoškolských projektových dní – Deň otvorených dverí, Olympijský deň, Deň detí, Deň priateľstva a pod.
- ponúkame žiakom vhodné pozitívne aktivity aj prostredníctvom vzdelávacích poukazov ako protipól nežiaducim sociálno-patologickým javom

Ideme príkladom:

Rešpektujeme právne predpisy, vnútorné normy školy, plníme si príkladne svoje povinnosti. Rešpektujeme osobnosť žiaka a jeho práva. Budujeme priateľskú a otvorenú atmosféru v triede a v škole. Správame sa k žiakom, ich rodičom a ku svojim spolupracovníkom tak, ako si prajeme, aby sa oni správali k nám.

2.2.7 STRATÉGIE SMERUJÚCE K ROZVOJU SOCIÁLNYCH A PERSONÁLNYCH KOMPETENCIÍ:

- minimalizujeme používanie metódy frontálneho vyučovania, podporujeme skupinové formy a kooperatívne vyučovanie
- podporujeme „inklúziu“ – začleňovanie - volíme formy práce, ktoré vnímajú rôznorodý kolektív triedy ako mozaiku vzájomne sa dopĺňujúcich členov rôznych kvalít, umožňujúcich vzájomne a inšpirovať a učiť s cieľom dosiahnutia osobného maxima každého člena kolektívu
- učíme žiakov pracovať v tímoch, vnímať ich vzájomné odlišnosti ako podmienku efektívnej spolupráce
- rozvíjame schopnosť žiakov zastávať v tíme rôzne role
- učíme žiakov kriticky hodnotiť prácu svojho tímu, výsledok svojej práce /význam/v tíme a práce ostatných členov tímu.
- podporujeme vzájomnú pomoc žiakov, vytvárame situácie, kde sa žiaci vzájomne potrebujú
- upevňujeme v žiakoch vedomie, že len spoluprácou možno najlepšie napíňať osobné a spoločenské ciele.
- podporujeme integráciu žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami do triednych kolektívov
- vo vyučovaní podporujeme koedukovanú výchovu detí.

- priebežne monitorujeme sociálne vzťahy v triede.
- učíme žiakov odmietat' všetko, čo narušuje dobré vzťahy medzi žiakmi a medzi žiakmi a učiteľmi.

Ideme príkladom – podporujeme spoluprácu všetkých členov pedagogického zboru a spoluprácu pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy. Rešpektujeme prácu, rolu, povinnosti a zodpovednosť ostatných. Nedelíme zbor na 1. a 2. stupeň.

Uprednostňujeme záujmy školy, záujmy žiakov a oprávnené záujmy rodičov pred svojimi osobnými záujmami. Pomáhame svojim spolupracovníkom, učíme sa od nich, vymieňame si skúsenosti.

2.2.8 STRATÉGIE SMERUJÚCE K ROZVOJU PRACOVNÝCH KOMPETENCIÍ

- pestrou ponukou záujmových útvarov podnecujeme u žiakov záujmovú činnosť a zmysluplné využívanie voľného času, čím zároveň podporujeme rozvoj kompetencie rozhodovania sa a zodpovednosti za organizovanie svojho voľného času
- umožňujeme žiakom samostatne si organizovať akcie mimo vyučovania, pripravovať akcie pre mladších spolužiakov, žiakov iných škôl a pre rodičov
- rôznymi formami /ekurzia, film, beseda, návšteva v škole, ukážka/ zoznamujeme žiakov s rôznymi profesiami a tým cielene ujasňujeme predstavu žiakov o reálnej podobe ich budúceho povolania a voľbe ich ďalšieho štúdia
- podporujeme žiakov v tvorbe pomôcok na vyučovanie, vedieme ich k prezentácii ich výsledkov pred žiakmi mladších ročníkov či iných škôl formou videokonferencií
- zapájame žiakov do tvorby školských projektov
- vyžadujeme od žiakov zhodnotenie vlastnej práce a práce spolužiakov, podávanie návrhov na zlepšenie vlastnej či spolužiakovej práce
- využívame – hranie rolí, diskusiu, skupinovú prácu, pokusy a experimenty
- ak je to možné, miesto modelových situácií vedieme žiakov k riešeniu situácií priamo v teréne /obchody, úrady, rodina, laboratóriá, spoločenská organizácia/
- žiakov nikdy netrestáme prácou
- kvalitne odvedenú prácu vždy pochválime dôsledne vedieme žiakov k dodržiavaniu stanovených pravidiel, ochrane zdravia a k plneniu si povinností a záväzkov

Ideme príkladom: príkladne si plníme svoje pracovné povinnosti – nástupy na hodiny, príprava na vyučovanie a pod.

2.2.9 STRATÉGIE SMERUJÚCE K ROZVOJU KOMPETENCIÍ K INICIATÍVNOSTI A PODNIKAVOSTI

- podporujeme kreativitu žiakov, rozvíjame jeho schopnosť zmeniť myšlienky na skutky

- učíme žiakov plánovať a organizovať si svoju prácu
- starších žiakov poverujeme vedením, starostlivosťou nad mladšími spolužiakmi
- oceňujeme rôznymi formami pochvaly kreativitu a iniciatívnosť žiakov
- aktivita na vyučovaní, domáca príprava žiaka nad rámec povinností, získavanie a prezentácia vedomostí mimo úloh stanovených učiteľom je priestorom pre učiteľa na vyzdvihnutie kreativity žiaka
- formujeme v žiakovi schopnosť postaviť sa za správnu vec, zastať sa slabších spolužiakov a tým budovať etický vzorec správania sa
- prácou v tímoch podporovať schopnosť žiakov viesť a organizovať kolektív, určovať silné a slabé stránky jednotlivých členov tímu metódou analýzy spoločnej práce , preberať osobnú zodpovednosť za výsledky spoločného diela.
- činnosťou žiackeho a triedneho parlamentu podporujeme iniciatívnosť a kreativitu pri organizovaní akcií školského a triedneho charakteru
- pri získavaní informácií vedieme žiakov k účelnému využívaniu času stanovením si a dodržiavaním cieľa /nehľadať nepodstatné informácie, nezabavovať sa stránkami internetu, ktoré nie sú podstatné pre našu prácu/
- využívaním loga a mena školy formovať v žiakoch počas reprezentácie školy na akciách mimo nej hrdosť na príslušnosť k spoločenstvu školy

Ideme príkladom - Sme iniciatívni v hľadaní metód a foriem zdokonaľujúcich naše pôsobenie na žiaka, vo vytváraní priateľskej atmosféry v žiackom i pracovnom kolektíve. Problémy neobchádzame, ale tvorivým tímovým prístupom sa ich snažíme vyriešiť. Iniciatívne vyhľadávame možnosti vytvárania projektov na zabezpečenie lepšieho materiálneho a odborného vybavenia triedy a školy.

2.2.10 STRATÉGIE SMERUJÚCE K ROZVOJU KOMPETENCIÍ VNÍMAŤ A CHÁPAŤ KULTÚRU A VYJADROVAŤ SA NÁSTROJMI KULTÚRY

- podporujeme účasť žiakov v súťažiach umeleckého zamerania
- účasťou na výstavách, divadelných predstaveniach a koncertoch formujeme v žiakoch umelecké hodnoty, schopnosť vnímania národnej kultúry a jej rozdielnosti od kultúry iných národov
- vlastnou tvorivosťou učíme žiakov vyjadrovať svoje pocity a myšlienky
- podporujeme rozvoj umeleckej kreatívnosti žiakov ako možnosti ich profesionálneho zamerania sa /napr. návštevy v stredných školách umeleckého zamerania/
- prostredníctvom akadémií, školských vystúpení, vystúpení v meste prezentujeme žiakovi umeleckú tvorivosť všetkých druhov

- kontaktmi so žiakmi škôl iných národov prostredníctvom projektovej činnosti a osobných návštev učíme žiakov vnímať kultúrnu a jazykovú rozmanitosť v Európe
- exkurziami na pamätné miesta a vlastným skúmaním historických koreňov rodiny, školy, mesta rozširujeme vedomosti žiakov o národnom dedičstve a budujeme hrdosť voči národným dejinám
- u žiakov formujeme vedomie, že kultúrnosť vyjadrovania sa je znakom kultúrnosti osobnosti.

Ideme príkladom - estetická úprava tried, chodieb, písomných dokumentov, prezentácia vlastných názorov na vnímané umelecké diela ako aj tvorba vlastných umeleckých diel sú znakom našej kultúrnosti. Vkusne dotvárame aj vonkajšie prostredie školy.

2.3 ZABEZPEČENIE VÝUČBY PRE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI POTREBAMI

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Použitie ďalších zdrojov umožní vytvoriť kvalitatívne nové prostredie, zodpovedajúce potrebám žiakov, ktorí si vyžadujú špeciálny prístup vo vzdelávaní. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodnenom prostredí, zohľadnenie ktorých mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností alebo osobnosti ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je spravidla:

1. žiak so zdravotným znevýhodnením, t. j.

- žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo inými pervazívnymi vývinovými poruchami, s viacnásobným postihnutím);

- žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, s oneskoreným alebo nerovnomerným

psychomotorickým vývinom), *žiak s intelektovým výkonom v hraničnom pásme, žiak s poruchou správania*

2. žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia;

3. žiak s nadaním.

Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami /ŠVVP/ vychádzame z platných dokumentov, najmä zo zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a z vyhlášky č. 320/2008 o základnej škole, ako i z ďalších platných a záväzných dokumentov.

V tejto oblasti našej práce je nutná zvýšená spolupráca školy, žiaka, jeho rodičov a školského poradenského zariadenia.

V rámci školy ide najmä o spoluprácu triedneho učiteľa s ostatnými vyučujúcimi, školským špeciálnym pedagógom, výchovným poradcom a vedením školy. Podmienkou zdokonaľovania práce so žiakmi so ŠVVP je neustále sa vzdelávanie pedagogických pracovníkov v tejto oblasti. Zásadnou podmienkou úspešnej práce s týmito žiakmi je neustála komunikácia s rodičmi žiaka.

Zásady komunikácie učiteľa s rodičom:

- vytvorenie dostatočného časového priestoru na rozhovor s rodičom
- získanie si dôvery rodičov, poskytujeme im jasné a zrozumiteľné informácie, podporujeme a povzbudzujeme ich pri problémoch
- vzájomné počúvanie sa
- rozhovor musí prebiehať v pokojnej atmosfére, vedíme ho optimisticky, pedagóg hľadá neustále riešenia ako pomoc pre rodiča
- situácie, ktoré sme s dieťaťom zažili, jeho správanie, reakcie iba popisujeme, ale ich nehodnotíme
- uvádzame zdroje svojich informácií a to isté umožňujeme aj rodičom
- stanovíme „pravidlá hry“, ujasníme si pojmy a trváme na dodržiavaní týchto pravidiel
- celý rozhovor je jasnou snahou učiteľa poradiť rodičom, hľadať riešenia a ponúknuť im pomoc
- uskutočňujeme zápis zo stretnutia s autentickým podpisom oboch, príp. všetkých zúčastnených strán, ktorý eviduje triedny učiteľ alebo výchovný poradca

2.3.1 VÝCHOVA A VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením je okrem všeobecných cieľov, vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby čo najviac rozvinuli vlastné

kompenzačné mechanizmy, aby plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a aby sa stali tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou.

Základné podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v bežných triedach – začlenenie (integrované vzdelávanie)

Ak je zdravotné znevýhodnenie žiaka takého charakteru, že je mu potrebné vytvoriť špeciálne podmienky na vzdelávanie, takýto žiak má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a musí byť na škole evidovaný ako žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, za podmienky súhlasu jeho zákonného zástupcu.

Potvrdenie o tom, že žiak má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vydáva podľa kompetencií školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie a na základe odborného vyšetrenia.

Žiak, ktorý má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, musí mať vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program. Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva škola spoločne so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie podľa kompetencií.

Žiak môže mať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby počas celého vzdelávacieho cyklu alebo len počas limitovaného obdobia, čo sa posudzuje na základe výsledkov odborného vyšetrenia školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorý sa vzdeláva v bežnej triede základnej školy, musí mať zabezpečené odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej jeho individuálnym potrebám. Doteraz sme vytvorili bezbariérový prístup na prízemie 1. stupňa a a do WC chlapcov.

Riaditeľ školy zabezpečuje pri výchove a vzdelávaní takéhoto žiaka systematickú spoluprácu školy so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Individuálny výchovno-vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne začleneného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces;
- požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy;
- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;
- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;

- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok ;
- zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, liečebného pedagóga, psychológa, logopéda a iných.

Všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú v individuálnom rozsahu a kvalite tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby a so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Ak je žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potrebné prispôbiť obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch, vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť individuálneho vzdelávacieho programu *Úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu*. Ide o úpravu obsahu vzdelávania žiaka, t. j. vychádza sa z učebných osnov predmetu. Vyučujúci učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom vypracuje postupnosť krokov pri preberaní učiva príslušného predmetu. Úprava učebných osnov predmetu, ktorá je súčasťou individuálneho vzdelávacieho programu, sa vypracováva len pre tie vyučovacie predmety, v ktorých žiak nemôže postupovať podľa učebných osnov daného ročníka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program sa v priebehu školského roka môže upravovať a dopĺňovať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Úpravy výchovno-vzdelávacieho programu sú výsledkom odborných konzultácií všetkých zainteresovaných odborníkov a oboznamuje sa s nimi aj zákonný zástupca žiaka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program podpisuje riaditeľ školy, triedny učiteľ, špeciálny pedagóg a zákonný zástupca žiaka.

Pedagogické zásady práce pri práci so žiakmi so ŠVVP:

- rešpektovanie zvláštností a možností žiaka
- informovanosť všetkých pedagógov o probléme žiaka s dôrazom na mlčanlivosť o informáciách zistených pri výkone povolania
- oboznámenie všetkých pedagógov so spôsobmi vzdelávania, hodnotenia žiaka a možnosťami úľav
- oboznámenie spolužiakov s rozdielnym spôsobom hodnotenia žiaka
- skoré poskytnutie špeciálnej pomoci /koniec 1. , začiatok druhého ročníka a priebežne, čím skôr, tým lepšie/

- dodržiavanie jednotlivých vývojových etáp
- vytváranie optimálneho pracovného prostredia, priateľskej atmosféry
- zabezpečenie kompenzačných a didaktických pomôcok
- využívanie špeciálnych metód a foriem práce odporučených odborným pracovníkom pedagogicko - psychologicko poradne
- dodržiavanie zásady všestrannosti /dieťa musí mať možnosť kompenzovať svoje znevýhodnenie inými činnosťami, v ktorých je úspešnejšie/
- dodržiavanie zásady sústavnosti
- stanovenie si reálnych cieľov, postupné zvyšovanie nárokov
- podporovanie snahy žiaka, aj pri najmenšom zlepšení výkonu udeľovať pochvaly, nedostatky neporovnávať s ostatnými
- zaraďovanie častých prestávok, striedanie pracovného tempa a pracovných činností podľa odporúčania PPP

2.3.2 VÝCHOVA A VZDELÁVANIE DETÍ A ŽIAKOV ZO SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA

Sociálne znevýhodnené prostredie (znevýhodnenie chudobou alebo kultúrou)

- definujeme ako prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne a jazykové podmienky nedostatočne stimuluje rozvoj mentálnych, vôľových a emocionálnych vlastností jednotlivca, nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre rozvoj osobnosti. Spôsobuje sociálno-kultúrnu depriváciu, deformuje intelektuálny, mravný a citový rozvoj jednotlivca a z aspektov edukácie ho z týchto dôvodov považujeme za osobu so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Špeciálne edukačné potreby dieťaťa sú požiadavky na špeciálne usporiadanie podmienok, organizácie a realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu tak, aby zodpovedali osobitostiam žiaka, ktorého telesný, psychický alebo sociálny vývin sa výrazne líši od štandardného vývinu.

Sociálne znevýhodnené prostredie (ďalej SZP) je pre žiaka rodina :

- ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
- v ktorej aspoň jeden z rodičov alebo osoba, ktorej je dieťa zverené do osobnej starostlivosti patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
- v ktorej najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,

- ktorá má neštandardné bytové a hygienické podmienky (napr. žiak nemá vyhradené miesto na učenie, nemá vlastnú posteľ, nie je zavedená elektrická prípojka a pod.).

Výchova a vzdelávanie detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Špecifickým cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je prostredníctvom eliminácie alebo odstránenia hendikepov vyplývajúcich zo sociálneho znevýhodnenia (komunikačné schopnosti, kultúrne a sociálne vylúčenie, hygienické návyky...) dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností

Uskutočňuje sa:

- v školách v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy; pričom niektoré (pre neho problémové) vyučovacie predmety môže žiak absolvovať v rámci individuálneho vzdelávacieho programu
- v školách v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva; zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je potrebné vytvárať žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia špecifické podmienky pre ich úspešné vzdelávanie a uspokojovanie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, najmä:

- vytvárame atraktívne edukačné prostredie rešpektujúce sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká detí,
- pri vytváraní školských vzdelávacích programov zohľadňujeme atraktívne edukačné prostredie rešpektujúce sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká detí zo sociálne znevýhodneného prostredia
- zabezpečujeme pomoc pri realizácii výletov, exkurzií, aby sa dieťa mohlo takýchto aktivít zúčastňovať

Individuálny výchovno-vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne začleneného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho sociálne znevýhodneného prostredia na výchovno-vzdelávací proces;

- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;
- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- požiadavky na zabezpečenie doplnkových učebných pomôcok
- zabezpečenie servisu odborníkov – asistenta učiteľa, špeciálneho pedagóga, psychológa a iných špecialistov.

Všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú na individuálnej báze tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom a ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby.

2.3.3 VÝCHOVA A VZDELÁVANIE DETÍ A ŽIAKOV S NADANÍM

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonových charakteristík nadania sa kladie dôraz na harmonický osobnostný vývin nadaných detí a žiakov, ich emocionálne charakteristiky i sociálne vzťahy.

Základné podmienky vzdelávania žiakov s nadaním v bežných triedach základných škôl – začlenenie (integrované vzdelávanie)

Ak si rozvoj nadania žiaka bežnej triedy vyžaduje vytvoriť mu na vzdelávanie špeciálne podmienky, jedná sa o žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, čo musí byť potvrdené odborným vyšetrením. Zaradenie takéhoto žiaka do programu pre nadaných žiakov je možné iba s informovaným súhlasom jeho zákonného zástupcu.

Pre začleneného nadaného žiaka je treba vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací program, prípadne môže postupovať podľa skupinového výchovno-vzdelávacieho programu, ak je v triede začlenená skupina nadaných žiakov s rovnakým druhom nadania. Za vypracovanie týchto programov je zodpovedný triedny učiteľ v spolupráci s príslušnými odbornými pedagógmi (podľa predmetov, v ktorých sa nadanie rozvíja). Pri tvorbe individuálnych výchovno-vzdelávacích programov spolupracuje so zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Individuálny výchovno-vzdelávací program môže žiakovi v súlade s jeho nadaním umožniť akcelerované vzdelávanie. Okrem postupu do vyššieho ročníka alebo absolvovania dvoch ročníkov v priebehu jedného školského roku možno nadaného žiaka:

- vzdelávať sa v konkrétnych predmetoch podľa učebného plánu vyšších ročníkov,
- postupovať v konkrétnych predmetoch podľa osnov vyššieho ročníka,
- vzdelávať sa v konkrétnych predmetoch v triedach vyššieho ročníka.

Vo všeobecnosti sa však dáva prednosť tzv. rozširujúcemu, resp. obohacujúcemu vzdelávaniu, čo znamená:

- zaradiť do individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu predmety, ktoré nie sú v učebnom pláne bežných žiakov,
- doplniť záväzné učebné osnovy jednotlivých predmetov o nové témy zodpovedajúce nadaniu žiaka a možnostiam školy, resp. regiónu.

Individuálny výchovno-vzdelávací program

Individuálny výchovno-vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program nadaného žiaka obsahuje:

- základné informácie o žiakovi,
- špecifikáciu druhu a štruktúry jeho nadania, s opisom silných a slabých stránok žiakovej osobnosti,
- modifikáciu učebných plánov a učebných osnov,
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,
- zapojenie tútora alebo učiteľa/učiteľov školy vyššieho stupňa do vzdelávania žiaka,
- požiadavky na zabezpečenie špeciálnych učebných pomôcok,
- zabezpečenie spolupráce s príslušnými odborníkmi (podľa druhu rozvíjaného nadania).

Individuálny výchovno-vzdelávací program možno v priebehu školského roka spresňovať formou časovo-tematických plánov. Podľa aktuálneho vývinu nadania žiaka možno program priebežne meniť a upravovať.

V individuálnom výchovno-vzdelávacom programe nadaného žiaka s ďalšími špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (nadaného žiaka so zdravotným znevýhodnením alebo nadaného žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia) musia byť zohľadnené aj tieto potreby a program má okrem rozvoja nadania zabezpečiť aj kompenzáciu nedostatkov žiaka.

Skupinový výchovno-vzdelávací program

Ak sú v bežnej triede integrované vzdelávaní viacerí žiaci s rovnakým druhom nadania, môžu postupovať podľa skupinového výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý môže byť formulovaný aj ako súčasť školského vzdelávacieho programu. Obsahuje:

- modifikáciu učebných plánov a učebných osnov,
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania,
- zapojenie učiteľa/učiteľov školy vyššieho stupňa do vzdelávania žiakov,
- požiadavky na zabezpečenie špeciálnych učebných pomôcok,
- zabezpečenie spolupráce s príslušnými odborníkmi (podľa druhu rozvíjaného nadania).

V individuálnej dokumentácii každého žiaka však musia byť okrem základných informácií o ňom uvedené aj informácie o špecifikácii druhu a štruktúry jeho nadania, s opisom silných a slabých stránok jeho osobnosti.

Ak je v skupine nadaných žiakov žiak s ďalšími špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, musí postupovať podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu.

2.4 ZAČLENENIE PRIEREZOVÝCH TÉM

PRIEREZOVÉ TÉMY
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
MEDIÁLNA VÝCHOVA
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA
DOPRAVNÁ VÝCHOVA
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI
REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

Škola má vypracovaný dokument Prierezové témy a koncepcie, ktorý špecifikuje všetky konkrétne aktivity školy, prostredníctvom ktorých realizujeme a aplikujeme požiadavky MŠ, VVaŠ SR na začlenenie prierezových tém a koncepcií vo vyučovacom procese našej školy. Dokument je zverejnený na stránke školy v časti Dokumentácia školy.

2.4.1 MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA /MKV/

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Ciele multikultúrnej výchovy v primárnom vzdelávaní

Všeobecným cieľom multikultúrnej výchovy v primárnom vzdelávaní je rozvinúť u žiakov kultúrnu sebareflexiu a súčasne ich schopnosti pre základné medzi kultúrne porozumenie. Cieľom je vyvážené budovať povedomie vlastnej kultúrnej identity s otváraním detskej psychiky pre produkty iných kultúr a pre ľudí z iných kultúr. Rozvíja sa tak schopnosť pochopiť svoju jedinečnosť v kontexte univerzálnych ľudských hodnôt.

Hlavné ciele

1. viesť žiakov k uvedomeniu si povahy vlastného socio-kultúrneho prostredia a k chápaniu kultúrnej identity tohto prostredia.
2. viesť žiakov k rešpektovaniu kultúrnej rozmanitosti najbližšieho okolia.

Čiastkové ciele

1. Podporiť rozvoj kultúrnej gramotnosti žiaka.
2. viesť žiakov k chápaniu, aké miesto majú hodnoty vlastného kultúrneho prostredia medzi univerzálnymi ľudskými hodnotami.
3. viesť žiakov k chápaniu prítomnosti univerzálnych hodnôt v iných kultúrach.

4. Podporovať sebavedomie žiakov a schopnosti uplatniť sa vo vlastnej skupine vyvážené so schopnosťami spolupracovať s deťmi z iných skupín.
5. Poskytovať dostatok podnetov pre zážitok rôznorodosti ľudského sveta, podnecovať záujem o okolie. Podnecovať zvedavosť o odlišné kultúry v blízkom okolí. Podporovať ochotu skúmať okolie.
6. Rozvíjať sebareflexiu a klásť základy kritického myslenia vo vzťahu k vlastnej aj k cudzím kultúram.
7. Rozvíjať schopnosť riešiť konflikty pokojnou cestou a motivovať ich k aktívnemu vyhľadávaniu pokojného riešenia.
8. Rozvíjať schopnosť porozumieť neverbálnej komunikácii.
9. Rozvíjať schopnosť kultivovane a primerane komunikovať s pomocou vyjadrovacích prostriedkov vlastnej kultúry.

Kompetencie absolventa prvého stupňa základnej školy z hľadiska multikultúrnej výchovy

Absolvent primárneho vzdelávania má rozvinuté také kompetencie v medzi kultúrnej komunikácii, ktoré sú východiskom pre rozvoj hlbšieho medzi kultúrneho pochopenia a tolerance v jeho ďalšom vývine v nižšom sekundárnom vzdelávaní.

Medzi kultúrne kompetencie sa neredukujú len na kultúrne kompetencie dieťaťa, ale prechádzajú cez všetky ostatné skupiny jeho kompetencií. Iné ako kultúrne kompetencie dieťaťa dostávajú pod vplyvom multikultúrnej výchovy nový odtieň. Tento odtieň orientuje jednotlivé kompetencie žiaka na podporu jeho medzi kultúrne pozitívneho správania. Absolvent primárneho vzdelávania má rozvinuté tieto medzi kultúrne kompetencie:

1. Sociálne a komunikačné kompetencie

Kultivovane komunikuje a vyjadruje obsahy svojej psychiky na úrovni svojho veku. Využíva pritom bežne dostupné nástroje kultúry svojho okolia – jazykové, pohybové, výtvarné a iné.

Aktívne počúva.

Pomenúva stereotypné správanie druhých ľudí.

Rozumie neverbálnej komunikácii svojho okolia a reaguje na ňu.

Preukazuje záujem o primerané formy medzi kultúrnej komunikácie.

Prejavuje záujem o odlišné kultúry a o ľudí z odlišného socio-kultúrneho prostredia.

Prejavuje ochotu reflektovať svoje predsudky.

Diskutuje o stereotypoch vo svojom vnímaní druhých ľudí.

Vyhodnocuje svoj strach z neznámeho.

2. Mediálne a informačné kompetencie

Pomenúva základné rozdiely medzi reálnym, virtuálnym a mediálnym svetom.

Začína kriticky reagovať na obsahy mediálnych produktov.

Využíva rôzne informačné zdroje.

3. Kompetencie pre učenie sa

Zaujíma sa o nové veci, poznatky, ľudí, situácie, prostredie.

Aktívne vyhľadáva nové zážitky a skúsenosti.

Aktívne vyhľadáva informácie.

Neuspokojí sa s prvou nájdenou informáciou.

Vyberá a hodnotí informácie a spracúva ich pre potreby svojho učenia.

4. Kompetencie v riešení problémov

Vyhľadáva príčiny a rôzne súvislosti problémov.

Vyhľadáva informácie a poznatky, ktoré môžu pomôcť pri riešení problémov a konfliktov.

Vyhľadáva pokojné cesty riešenie konfliktov.

Spolupracuje pri riešení problémov a konfliktov. Prejavuje aktívnu snahu pomáhať druhým pri riešení problémov.

5. Občianske kompetencie

Na primeranej úrovni si uvedomuje rovnováhu svojich práv, povinností a zodpovednosti.

Prijíma zodpovednosť za svoje činy a rešpektuje zodpovednosť druhých ľudí.

Prijíma kolektívnu zodpovednosť skupiny a pomenúva svoj podiel na nej.

Ponúka svoje vlastné riešenia problémov v skupine. Dokáže slobodne a bez nátlaku uzatvárať kompromisy, avšak vie jasne pomenovať svoje stanovisko.

Odsudzuje násilné riešenie konfliktov. K násiliu sa uchýľuje len v nevyhnutnej sebaobrane, dokáže však toto násilie spätne zdôvodniť a prijíma zodpovednosť za jeho dôsledky.

6. Kultúrne kompetencie

Na primeranej úrovni svojej kultúrnej gramotnosti využíva vyjadrovacie prostriedky kultúry svojho okolia. Správa sa kultivovane primerane svojmu veku, psychickej úrovni a primerane situácii.

Komunikuje na primeranej úrovni svojej kultúrnej gramotnosti.

Rozoznáva kultúrne symboly a vyjadrovacie prostriedky svojej a iných kultúr a porovnáva ich. Uvedomuje si svoju kultúrnu identitu, ktorú dokáže predbežne a nepresne pomenovať.

Začína reflektovať a pomenúvať svoje predsudky voči predmetom a ľuďom z iných kultúr. Prejavuje ochotu diskutovať o nich.

Váži si a nepoškodzuje kultúrne dedičstvo vlastnej kultúry ani iných kultúr.

Rešpektuje životný štýl druhých ľudí, pokiaľ mu tento štýl neublíži. V takom prípade komunikuje pokojnou cestou a vyhľadáva kompromisné riešenia. Spolupracuje s učiteľom.

Prejavuje snahu o toleranciu a empatiu voči iným kultúram.

Súbor kompetencií slúži učiteľom v primárnom vzdelávaní, aby mohli formovať svoju multikultúrnu výchovu cieľavedomým spôsobom. Medzi kultúrne kompetencie absolventov primárneho vzdelávania nie sú izolovanými schopnosťami. Sú zvláštnou kvalitou iných kompetencií, ktoré posúvajú žiaka smerom k chápaniu iných kultúr a k spolupráci s príslušníkmi iných kultúr.

Kultúrne kompetencie umožňujú absolventovi primárneho vzdelávania postupne si uvedomovať svoju kultúrnu identitu. Umožňujú mu akceptovať príslušníkov iných kultúr. Umožňujú mu pokojnou cestou sa zúčastňovať spolupráce.

Multikultúrna výchova v primárnom vzdelávaní sa preto zameriava na prehĺbovanie vlastnej kultúrnej identity, na jej uvedomovanie si a súčasne na prehĺbovanie otvorenosti voči iným kultúram.

Zaradenie prierezovej témy multikultúrna výchova v predmetoch je rozpracované v učebných osnovách každého predmetu, v ktorom sa prierezová téma realizuje. Vychádza pritom z dokumentu http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/ms/mkv_isced_0_1.pdf.

2.4.2 MEDIÁLNA VÝCHOVA /MDV/

Cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť:

schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi, spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú), schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií, schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Charakteristika učebného predmetu

V súčasnosti sa nanajvýš aktuálnou stáva problém ako naučiť deti a mládež aktívne a zodpovedne využívať prostriedky masovej komunikácie, ktoré sú šíriteľmi poznatkov, posolstiev, hodnotových orientácií a to rôznej kvality.

Obzvlášť závažná sa ukazuje potreba formovať schopnosť detí a mládeže kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy prednostne na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Mediálna výchova ako nepovinný a voliteľný predmet na druhom stupni základných škôl smeruje k tomu, aby si žiaci osvojili stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi. Cieľom mediálnej výchovy je rozvinúť u žiakov spôsobilosť - mediálnu kompetenciu zmysluplne t.j. reflektujúco, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty.

Výučba mediálnej výchovy na základných školách má prispieť k tomu, aby žiaci lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú. Cieľom výučby je podnietiť reflexiu žiakov nad mediálnymi obsahmi, sproblematizovať, zvýšiť ich citlivosť na využívanie určitých obsahov (najmä s nadmerným a neprimeraným výskytom násillia, výskytom sexuality, či inými obsahmi nerešpektujúcimi ochranu ľudskej dôstojnosti...). Mediálna výchova zahrňuje prednostne výchovu k hodnotám vo vzťahu k médiám a ich obsahom, ktorá na jednej strane robí žiakov citlivých pre kvalitné

mediálne obsahy a na druhej strane im poskytuje pomoc pri účinnej ochrane pred negatívnymi vplyvmi médií. Učí žiakov správne využívať vlastnú slobodu pri výbere mediálnych produktov a uvedomovať si z toho vyplývajúcu zodpovednosť.

Základom je naučiť žiakov chápať reálne, ale i možné mediálne vplyvy na jednotlivca, ale tiež na rôzne aspekty spoločenského diania, a to tak pozitívne ako aj negatívne.

Žiaci by za pomoci výučby mediálnej výchovy mali postupne dokázať nájsť vlastný optimálny spôsob ako žiť v realite, ktorú médiá ovplyvňujú a využívať médiá ako nástroje pozitívneho ovplyvňovania tejto reality. Žiaci budú vedení k aktívnemu zapájaniu sa do komunikačného procesu pomocou médií a s médiami a k uplatneniu svojho kreatívneho potenciálu, ktorý sa prejaví v tvorbe vlastných produktov, resp. v aktívnom zapájaní sa do kolektívnej tvorivej mediálnej práce.

Učebné osnovy sú spracované na princípe ťažiskového média v každom ročníku, nie však výlučne. V piatom ročníku je to televízia, v šiestom ročníku film a video, v siedmom ročníku auditívne médiá (rozhlas, CD), v ôsmom ročníku tlačené médiá (noviny, časopisy), v deviatom ročníku digitálne (internet, Cd-rom, DVD, digitálna TV). Výhodou takéhoto usporiadania učiva je možnosť koncentrovať sa na jedno médium, pričom za päť rokov štúdia (štyri roky v prípade osemročného gymnázia) by mali žiaci nadobudnúť kompetenciu zaobchádzať so všetkými druhmi médií za predpokladu, že si predmet zvolia v každom ročníku.

Učivo je usporiadané tak, aby bola zachovaná jeho nadväznosť v ročníkoch vzhľadom na ťažkový obsah, vymedzené ciele podľa princípu periodického návratu k základným témam na vyššej úrovni, viac do hĺbky. Nadväznosť učiva - aj keď sa predpokladá, nie je až taká silná, aby ročník nebolo možné ponímať ako samostatný súbor. Žiaci si nemusia predmet zvoliť v každom ročníku a preto každý ročník obsahuje témy i podtémy ako aj špecifické ciele, ktoré predstavujú plánovaný, relatívne samostatný súbor vedomostí, intelektových schopností, zručností, postojov pre žiakov.

Učebné osnovy sú rámcové, je v kompetencii učiteľa dopĺňať témy v jednotlivých ročníkoch, pričom bude vychádzať z aktuálnych problémov v oblasti mediálnej výchovy, zohľadňovať žiacke preferencie vo využívaní médií, ich potreby. Žiaci by mali do veľkej miery spoluvytvárať obsah mediálnej výchovy, čo by malo zatriktívniť predmet a žiakov motivovať v ich aktívnej účasti na výučbe.

Procesná zložka

Úlohou učiteľa je podnecovať žiakovo samostatné kritické usudzovanie vo vzťahu k médiám a ich produktom, pričom žiakovi poskytne orientácie, ktoré usmernia tento proces. Rozvoj myšlienkových činností žiakov, kde významné miesto zaujíma reflexia, analýza, syntéza,

indukcia, dedukcia, hodnotiace myslenie, nájde svoje vyjadrenie v konkrétnych úkonoch: selekcii (prijímanie resp. odmietnutie konkrétnych mediálnych obsahov, či médií).

Učiteľ by mal žiakom vytvoriť priestor pre vyjadrenie vlastných zážitkov, skúseností s využívaním a recipovaním médií a ich obsahov - poznať žiakovu "mediálnu biografiu" by malo byť východiskom akéhokoľvek pedagogického snaženia. Učiteľ by sa mal snažiť priblížiť mysleniu žiakov a odhaliť spôsoby ako žiaci zaobchádzajú s mediálne prezentovanými významami; vytvoriť na hodinách situácie, kde žiaci budú konfrontovaní s mediálnymi obsahmi, ktoré sú blízke ich realite, budú môcť vyjadrovať svoje skúsenosti, záujmy, potreby a budú môcť vzájomne o svojich názoroch, pocitoch a postojoch komunikovať. Navodenie takejto učebnej klímy je východiskom, aby sa naučili uvedomejšie vnímať médiá vo vzťahu k vlastnému životu, chápať a predvídať mediálne skutočné, ale i potenciálne vplyvy na vlastnú osobnosť. Medzi dôležité princípy výučby mediálnej výchovy patrí zážitkovosť a aktívnosť, komunikatívnosť. Učiteľ uplatňuje metódy práce, ktoré napomôžu uplatňovaniu týchto princípov: názorno-demonštračné a praktické metódy na precvičovanie schopností a zručností v kontakte s konkrétnymi druhmi médií a ich výstupmi. Z metód práce so žiakmi sa odporúčajú najmä: vizuálna a akustická demonštrácia, analýza mediálnych produktov (špeciálne miesto zaujíma obrazová analýza pre rozvíjanie vizuálnej kompetencie ako schopnosti porozumieť vizuálnym zobrazeniam a mediálnym významom kódovaným vo vizuálnych symboloch), syntetická metóda, metóda tvorby modelových situácií, dramatizácia, metódy heuristického charakteru (dialogické a problémové metódy), praktická metóda (návčik zručností). Popri tradičnej vyučovacej hodine vhodnou organizačnou formou vyučovania sú exkurzie do vybraných médií. Odporúča sa podľa možnosti škôl pozývať odborníkov z mediálnej oblasti.

Pri zostavovaní učebných osnov sme vychádzali aj zo záľub a preferencií dospelých vzhľadom na mediálny konzum: čo radi sledujú, počúvajú v určitom veku. Učiteľ by mal pri plánovaní hodín vychádzať aj zo záľub žiakov a tiež z aktuálnej úrovne dosiahnutých mediálnych kompetencií (poznatkov, schopností, zručností a postojov). Ďalej by mal učiteľ vychádzať a prispôbovať sa vekovým, ale i psychologickým zvláštnostiam a osobitostiam žiakov ako aj osobitostiam vyplývajúcim z rozdielnosti pohlavia. Východiskom je pochopiť, že dospelí využívajú médiá a volia si ich produkty ako filmy, televízne relácie dobrovoľne, spontánne, čo je pre vplyv masmédií na ich osobnosť prvoradé.

Hlavné ciele učebného predmetu

Na kognitívnej úrovni ide o rozvoj vedomostí a schopností žiakov:

poznať jednotlivé druhy médií, ich funkcie, vývoj, odlišnosti, spoločenské, ekonomické, technicko-technologické, organizačné a profesijné aspekty ich fungovania

poznať typy mediálnych produktov a proces ich vzniku

chápať a kriticky posudzovať mediálne spracovanú a znázorňovanú realitu, používané mediálne výrazové prostriedky a spôsoby usporiadania mediálnych produktov

diferencovane využívať médiá a ich produkty podľa kvality plnenia ich funkcií (najmä informačnej, mravnej, výchovno-vzdelávacej a zábavnej) a uspokojovania vlastných potrieb

Na úrovni psychomotorickej ide o rozvoj zručnosti žiakov:

aktívne využívať médiá v procese komunikácie

produkovať vlastné mediálne príspevky využívajúc svoj kreatívny potenciál

obsluhovať technické zariadenia a nové technológie médií

kooperovať s inými mediálnymi tvorcami v procese komunikácie

Na úrovni afektívnej ide o rozvoj schopností a postojov žiakov:

zaujímať kladný postoj k mediálnym produktom, ktoré poskytujú pozitívne hodnotové orientácie pre život človeka a vyberať si takéto pre svoj konzum

odmietajú mediálne obsahy, ktoré odporujú etickým normám, prinášajú deformovaný pohľad na hodnoty a ohrozujú či škodia jeho osobnostnému vývinu. (predovšetkým nerešpektujú právo človeka na ochranu jeho intimity, propagujú násilie ako normálnu a akceptovateľnú formu riešenia medziľudských a spoločenských konfliktov),

snažiť sa zodpovedným prístupom eliminovať negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť

dokázať prehodnocovať svoj vzťah k médiám, reflektovať svoje návyky využívania médií, korigovať ich, nahradiť vlastný mediálny konzum alternatívnou zmysluplnou činnosťou (stretnutia s priateľmi, výlety do prírody, športová činnosť, hobby...)

Zaradenie prierezovej témy mediálna výchova v predmetoch je rozpracované v učebných osnovách každého predmetu, v ktorom sa prierezová téma realizuje. Podnety k realizácii prierezovej témy tu:

http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/prierezove_temy/medialna_isced1.pdf

2.4.3 OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ /OSR/

Cieľom predmetu je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebazvedávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Charakteristika

Psychosociálny výcvik pomáha rozvíjať všeobecný ľudský potenciál a základné životné zručnosti študentov na poli emočnej inteligencie. Ťažisko predmetu je vo formovaní a rozvíjaní sociálno-emočných, kognitívnych a behaviorálnych zručností s eminentným dôrazom na formovanie sebaidentity, sebauvedomenia, zdravého sebahodnotenia a sebadôvery a rozvoj komunikačných a kooperatívnych zručností nevyhnutných pre dobré medziľudské vzťahy v škole, v rodine, vo vrstovnickej skupine, v partnerstve aj na pracovisku využívaním efektívnych riešení konfliktov, asertívneho presadzovania svojich názorov, eliminovania predsudkov a stereotypov v smere väčšieho rešpektovania a multikultúrnej tolerancie odlišných svetonázorov, postojov, hodnôt a kultúry iných ľudí.

Ciele

- 1/ Osobnostný rozvoj, sebapoznávanie a poznávanie iných s dôrazom na školský, profesijný, rodinný, partnerský a manželský rámec, rozvíjanie identity seba a zdravého sebavedomia a sebadôvery.
- 2/ Sociálna komunikácia v škole, v rodine, vo vrstovnickej skupine, v partnerstve, v manželstve a na pracovisku, spoločenské správanie, bontón a etiketa
- 3/ Efektívne riešenie konfliktov v škole, v rodine, medzi vrstovníkmi, v partnerskom, manželskom a pracovnom živote
- 4/ Multikultúrna tolerancia a rešpektovanie odlišných názorov, postojov, aspirácií, hodnôt iných ľudí v medziľudských vzťahoch a komunikácii v škole, v rodine, vo vrstovnickej skupine, v partnerstve, v manželstve a na pracovisku.
- 5/ Prevencia agresie, násilia a šikanovania v škole, medzi vrstovníkmi, v rodine, v manželstve a na pracovisku (mobbing, bossing)

Prierezová téma OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ (OSR) sa prelína celým vzdelávaním.

Jej cieľom je prispieť ku komplexnému osobnostnému rastu žiaka a rozvoju jeho životných zručností. Uplatňovaním tejto prierezovej témy sa vytvára prostredie pre podporu individuality a zdravého sebavedomia žiaka na jednej strane a rozvoj zmyslu pre spoločnosť založenej na rovnosti a tolerancii na druhej strane.

Cieľom jej uplatňovania je nasmerovať žiakov k:

- porozumeniu sebe a iným
- získavaniu pozitívneho postoja k sebe a druhým
- zvládaniu vlastného správania
- formovaniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej
- rozvíjaniu základných zručností komunikácie a vzájomnej spolupráce
- získaniu základných sociálnych zručností pre riešenie rôznych situácií
- akceptácii rôznych typov ľudí, názorov, prístupov k riešeniu problémov
- uplatňovaniu základných princípov zdravého životného štýlu a nerizikového správania v každodennom živote

Očakávaný výstup - profil:

Žiak

- chápe svoj telesný, psychologický a sociálny vývin a svoju jedinečnosť ako individuality
- dokáže vyhodnotiť etiku svojho správania a konania a posúdiť, čo je dobré a zlé, čo prejaví v regulácii svojho správania
- využíva nadobudnuté sociálne zručnosti v svojich rôznych životných situáciách
- uplatňuje svoje práva a snaží sa rešpektovať aj práva ostatných
- pozná svoj individuálny štýl učenia a dokáže ho využiť na rozvoj svojho vzdelanostného potenciálu
- vie pracovať ako aktívny člen skupiny a akceptuje pravidlá skupinovej práce
- uprednostňuje predchádzanie problémov a konfliktov alebo je pripravený nájsť možnosti ich vhodného riešenia
- uvedomuje si dôležitosť a nadobudol predpoklady pre uprednostňovanie zodpovedného prístupu k svojmu zdraviu a zdraviu iných ľudí

Základný obsah:

- faktory ovplyvňujúce telesný, psychologický a sociálny vývin
- spravodlivosť a rovnosť v spoločnosti
- mravné normy v správaní a myslení
- učebné štýly a dlhodobý cieľavedomý sebarozvoj
- práva, povinnosti, zodpovednosť v skupine, rôzne typy spolupráce, pravidlá
- faktory zdravého životného štýlu, prevencia problémového a rizikového správania

Zaradenie prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj ako kurzu:

Ročník:	Forma:	termín:	Realizátor:
1. ročník:	kurz v dĺžke 4 - 8 vyuč. hodín	september	Triedny učiteľ
2. ročník:	kurz v dĺžke 4 - 8 vyuč. hodín	september	Triedny učiteľ
3. ročník :	kurz v dĺžke 4 - 8 vyuč. hodín	september	Triedny učiteľ
4. ročník:	kurz v dĺžke 4 - 8 vyuč. hodín	september	Triedny učiteľ

Škola má rozpracovaný učebné osnovy kurzu po jednotlivých ročníkoch.

Okrem toho je obsah rozpracovaný v učebných osnovách každého predmetu, v ktorom sa prierezová téma realizuje. Vychádzame pritom z dokumentu

http://www.statpedu.sk/files/documents/svp/1stzs/isced1/prierez/osobn-rozvoj/pt-sobnostny-a-socialny-rozvoj_2012.pdf

2.4.4 ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA /ENV/

Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce.

CHARAKTERISTIKA PRIEREZOVEJ TÉMY

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Ide o rozvíjanie a najmä pochopenie nevyhnutného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti, ktorý umožňuje sledovať a uvedomovať si dynamicky sa vyvíjajúce vzťahy medzi človekom a prostredím, kde sú vzájomne prepojené aspekty ekologické, ekonomické a sociálne.

Na realizácii prierezovej témy sa podieľajú viaceré vzdelávacie oblasti (učebné predmety). Vzájomným prepojením, rozšírením, upevňovaním a systematizáciou vedomostí, špeciálnych návykov a zručností upozorňujeme žiakov na súvislosti medzi poznatkami, ktoré si už osvojili na pochopenie problematiky zo širšieho pohľadu. Len tak dokážu skutočne pochopiť globálne problémy. Pochopenie je základnou podmienkou aktívneho prístupu žiakov k efektívnej ochrane a udržateľnému stavu životného prostredia.

Prierezové témy sú dôležitým prvkom vo vzdelávaní a podieľajú sa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt.

Vzdelávacia oblasť Príroda a spoločnosť poskytuje ucelený elementárny pohľad na okolitú prírodu a prostredie. Učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť konanie ľudí vo vzťahu k životnému prostrediu. V maximálnej miere využíva priame pozorovanie žiakov okolitého prostredia, ktoré výrazne ovplyvňuje emocionálnu stránku osobnosti jedinca.

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda zdôrazňuje pochopenie objektívnej platnosti základných prírodných zákonitostí, dynamických súvislostí od ekosystémov po biosféru ako celku, postavenie človeka v prírode a komplexnú funkciu ekosystémov vo vzťahu k ľudskej spoločnosti.

Vzdelávacie oblasti Človek a spoločnosť a Človek a hodnoty sa zameriavajú na súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi prístupmi k riešeniu problematiky a poukazujú na ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja (medziľudské vzťahy, spolupráca v rozmanitosti, odstraňovanie chudoby, chorôb, znižovanie rozdielov medzi ľuďmi, zaistenie dôstojného života ľudí.).

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb rieši problematiku vplyvu prostredia na vlastné zdravie a na zdravie iných. V súvislosti s problémami súčasného sveta poukazuje aj na dôležitosť starostlivosti o životné prostredie pri organizovaní masových športových podujatí.

Dôležitú úlohu v prierezovej téme zastupujú informačno-komunikačné technológie, ktoré umožňujú využívať aktuálne údaje o stave životného prostredia a možnosť simulovať určité udalosti. Komunikačné technológie podnecujú záujem o spôsoby riešenia ekologických problémov, umožňujú nadväzovať kontakty v tejto oblasti a vymieňať si informácie v rámci republiky, krajín EÚ a sveta.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra poskytuje mnoho príležitostí na zamyslenie sa nad vzťahom človeka a životného prostredia, na uvedomenie si prírodného a sociálneho prostredia ako zdroja

inšpirácie pre vytváranie kultúrnych a umeleckých hodnôt a na vnímanie estetických kvalít životného prostredia.

PRÍNOS ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY K ROZVOJU OSOBNOSTI ŽIAKA

V oblasti vedomostí, zručností a schopností:

- schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi;
- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta;
- schopnosť pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;
- poskytovať vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni;
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie,
- vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;
- vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;
- schopnosť využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu;
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;
- prehĺbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

TEMATICKÉ OKRUHY

Ochrana prírody a krajiny:

- les (význam lesa, funkcia lesného ekosystému, les v našom prostredí, vzájomné vzťahy
- v ekosystéme lesa, negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie).
- pole (význam, zmeny krajiny vplyvom činnosti človeka, spôsoby hospodárenia na poli,
- okolie polí),
- vodné zdroje (ľudské aktivity spojené s vodným hospodárstvom, hospodárenie s vodou),
- more (druhovú rozmanitosť, význam pre biosféru, morské riasy a kyslík, cyklus oxidu
- uhličitého),
- tropický dažďový prales (druhovú rozmanitosť, miznutie tropických dažďových
- pralesov a ich následky na ekologickú rovnováhu Zeme),
- ľudské sídlo – mesto – dedina (umelý ekosystém, jeho funkcia a vzťah k okoliu,
- aplikácia na miestne podmienky,
- urbanizácia - vplyv na prírodu a krajinu, kultúrna krajina (pochopenie dôsledkov rozhodnutí a činnosti ľudí v minulosti na súčasný stav životného prostredia).

Zložky životného prostredia:

- Voda (význam vody, kolobeh vody, ochrana jej čistoty, ohrozovanie vôd, pitná voda u nás a vo svete, čistenie odpadových vôd, spôsoby riešenia).
- Ovzdušie (význam pre život na Zemi, klimatické zmeny, zdroje znečistenia, čistota ovzdušia).
- Pôda (význam pôdy pre život na Zemi, ochrana pôdy, dôsledky erózie, znečisťovanie pôdy – odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo).
- Zachovanie biodiverzity (význam druhej rozmanitosti pre zachovanie biologickej rovnováhy na Zemi a jej ochrana).

Prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana

- Význam prírodných zdrojov pre človeka
- Obnoviteľné prírodné zdroje
- Neobnoviteľné prírodné zdroje
- Racionálne využívanie prírodných zdrojov vo vzťahu k udržateľnému rozvoju
- Využívanie alternatívnych zdrojov energie

Ľudské aktivity a problémy životného prostredia

- Poľnohospodárstvo a životné prostredie, doprava a životné prostredie (význam, vývoj, energetické zdroje dopravy a ich vplyv na prostredie, druhy dopravy a ekologická záťaž, doprava a globalizácia).
- Priemysel a životné prostredie (priemyselná revolúcia a demografický vývoj, vplyv priemyslu na prostredie, spracovávané materiály a ich pôsobenie na životné prostredie,

vplyv právnych a ekonomických nástrojov na vzťah priemyslu k ochrane životného prostredia, priemysel a udržateľný rozvoj spoločnosti).

- Odpady a spôsoby hospodárenia s odpadmi (odpady a príroda, princípy a spôsoby hospodárenia s odpadmi, druhy odpadu, likvidácia, triedenie, recyklovanie odpadu).
- Ochrana prírody a kultúrnych pamiatok (význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok, ochrana mestských pamiatok zaradených do zoznamu Svetového dedičstva, právne riešenie u nás , v EÚ a vo svete).
- Zmeny v krajine (dôsledky urbanizácie – narušovanie prírodných ekosystémov, záber poľnohospodárskej pôdy, územné plánovanie z hľadiska ochrany životného prostredia).
- Dlhodobé programy zamerané na zvyšovanie ekologického vedomia ľudí (Agenda 21, Deň Zeme, Deň životného prostredia OSN...).

Vzťah človeka k prostrediu

- Naše mesto, obec (prírodné zdroje, ich pôvod, spôsoby využívania a riešenia odpadového hospodárstva, príroda a kultúra nášho okolia a jej ochrana).
- Náš životný štýl (spotreba vecí, energie, odpady, vplyv na prostredie).
- Lokálne a globálne ekologické problémy (príklad problému, jeho príčina, dôsledok, súvislosť ,možnosti a spôsoby riešenia, vlastný názor, jeho zdôvodnenie a prezentácia).
- Prostredie a zdravie (kvalita života, rozmanitosť vplyvov prostredia na zdravie, možnosti a spôsoby ochrany zdravia, environmentálne zdravie) nerovnomernosť života na Zemi (rozdielne podmienky prostredia a rozdielny spoločenský vývoj na Zemi, príčiny a dôsledky globálnych ekologických problémov a princípy udržateľnosti rozvoja).

Zaradenie prierezovej témy Environmentálna výchova ako kurzu:

Ročník:	Forma:	termín:	Realizátor:
1. ročník:	kurz v dĺžke 4 - 8 vyuč. hodín	september	Triedny učiteľ
2. ročník:	kurz v dĺžke 4 - 8 vyuč. hodín	september	Triedny učiteľ
3. ročník :	kurz v dĺžke 4 - 8 vyuč. hodín	september	Triedny učiteľ
4. ročník:	kurz v dĺžke 4 - 8 vyuč. hodín	september	Triedny učiteľ

Škola má rozpracovaný učebné osnovy kurzu po jednotlivých ročníkoch.

Zaradenie prierezovej témy environmentálna výchova do predmetov je rozpracované v učebných osnovách každého predmetu, v ktorom sa prierezová téma realizuje.

2.4.5 DOPRAVNÁ VÝCHOVA - VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE /DPV/

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Zaradenie prierezovej témy Dopravná výchova:

Ročník:	Forma:	termín:	Realizátor:
1. ročník:	kurz v dĺžke 8 vyuč. hodín	máj	odborný pracovník
2. ročník:	kurz v dĺžke 8 vyuč. hodín	máj	odborný pracovník
3. ročník :	kurz v dĺžke 8 vyuč. hodín	máj	odborný pracovník
4. ročník:	kurz v dĺžke 8 vyuč. hodín	máj	odborný pracovník

Okrem toho je obsah rozpracovaný v učebných osnovách každého predmetu, v ktorom sa prierezová téma realizuje.

2.4.6 OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA /OZO/

1. CHARAKTERISTIKA UČIVA

Povinné učivo „Ochrana života a zdravia“ (OZO) sa v základných školách realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov štátneho vzdelávacieho programu a obsahom samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Aplikuje sa v ňom učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou ochrany človeka a prírody (OČP). Z jeho obsahu bola vyčlenená ochrana prírody a dopravná výchova do iných vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu. Ochrana človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

2. CIELE UČIVA

Povinné učivo, ktoré nie je samostatným predmetom je súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Poskytuje žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Formatívna a informatívna zložka učiva sa prezentuje činnosťou žiakov:

- a) morálnou, ktorá tvorí základ ich vlasteneckého a národného cítenia;
- b) odbornou, ktorá im umožňuje osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- c) psychologickou, ktorá pôsobí na proces adaptácie v požiadavkách záťažových situácií;
- d) fyzickou, pre ktorú je charakteristická tvorba predpokladov na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Kompetencie preberaného učiva zahŕňajú individuálne, medziľudské aspekty a pokrývajú formy správania, ktoré jednotlivec využíva na efektívnu a konštruktívnu účasť na spoločenskom živote v prípadoch riešenia konfliktov. Základné zručnosti v rámci tejto kompetencie zahŕňajú schopnosť účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka. Tieto spoločenské a občianske kompetencie by mali ovplyvniť schopnosť žiakov

zvládať stres a frustráciu, komunikáciu s inými ľuďmi a solidaritu pri riešení problémov širšej komunity ľudí.

Možno predpokladať, že rozvíjaním týchto vlastností sa utvárajú požadované schopnosti potrebné pre občana v oblasti ochrany života a zdravia (OZO) a to nielen v aktuálnom čase počas vzdelávania v škole, ale aj v úlohe perspektívnej v dospelosti v rôznych zamestnaniach.

Absolvovaním učiva získavajú žiaci nevyhnutné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. Svojou humánnou podstatou má pre žiakov mimoriadny význam. Sebaochrana a vzájomná pomoc vychádza z práva každého občana byť včas varovaný pred hroziacim nebezpečenstvom varovnými signálmi, zabezpečený individuálnymi ochrannými prostriedkami, evakuáciou a ukrytím. Mimoriadna udalosť môže vzniknúť v rôznych častiach štátu kedykoľvek. Občania nemôžu očakávať okamžité poskytnutie pomoci. Z toho dôvodu musia byť schopní v rámci svojich možností chrániť svoje zdravie a poskytnúť pomoc iným osobám. Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je aj poznávanie prírodného prostredia. Prioritne je učivo obsahom orientované na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmu voči občanom nášho štátu.

V obsahu učiva je viac tém, ktoré sa odvíjajú zo základov takých oblastí, ktoré môžu prispieť k rozvoju vedomostí, zručností a návykov pre ochranu človeka a spoločnosti. Pre dosiahnutie cieľov využíva OZO daný tematický obsah, vhodné organizačné formy, metódy a prostriedky prispôbolené daným podmienkam. Opakovanie určitých zhodných prvkov a príbuznosti tém treba chápať z hľadiska cieľov v ročníku (vidieť, poznať, ovládať, získať poznatok a zručnosť).

Obsah a realizácia učiva:

ODBORNÚ ZLOŽKU UČIVA NAPŔŇAJÚ TEMATICKÉ CELKY S UVEDENÝM OBSAHOM :

- riešenie mimoriadnych situácií- civilná ochrana
- zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode

Na realizáciu učiva OZO sa využívajú viaceré organizačné formy :

Didaktické hry (DH) v 1.-4. ročníku sa konajú v prírode 1 krát v roku v trvaní 4 hodín. Pred DH realizujeme deň prípravy najmä na teoretickú časť v rozsahu 2-4 hodín podľa náročnosti

plánovaných činností. Didaktické hry nezamieňame s cvičeniami v prírode v rámci telesnej výchovy -učivo z turistiky.

Didaktické hry možno vykonať po ročníkoch - triedach. Na komplexnejšie zabezpečenie uplatňovania učiva je možné využívať ďalšie vzdelávacie a organizačné činnosti školy :

- vhodné témy z obsahu niektorých vyučovacích predmetov – medzi predmetové vzťahy,
- úlohy objektovej ochrany školy,
- rešpektovanie školského poriadku,
- požiarne a poplachové smernice,
- zabezpečenie úrazovej zábrany a predlekárskej prvej pomoci,
- cvičenia v prírode v rámci TV,
- príprava učiteľov na proces v DH.

3 OBSAH TEMATICKÝCH CELKOV V JEDNOTLIVÝCH ROČNÍKOCH

3.1 PRVÝ STUPEŇ ZÁKLADNEJ ŠKOLY – PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

3.1.1 Obsahové zameranie v prvom ročníku

- a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana
 - naša obec – všeobecná charakteristika;
 - evakuácia školy v prípade ohrozenia – postup opustenia školy, miesto zhromaždenia, presun do bezpečného priestoru;
 - signály civilnej ochrany a činnosť žiakov po ich vyhlásení;
 - horľaviny a ich následky;
- b) Zdravotná príprava
 - vybavenie domácej lekárničky a jej využitie pri poskytnutí prvej pomoci; nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov;
 - ošetrovanie odrenín ruky, nohy, prstov a hlavy;
 - privolanie pomoci k zranenému;
 - význam symbolu „ červený kríž“;
- c) Pohyb a pobyt v prírode
 - orientácia v mieste školy a jej okolí;
 - určenie svetových strán podľa slnka;
 - významné budovy a ich účel – zdravotné stredisko, lekáreň, pošta, telefón; predajne, železničná a autobusová stanica, miestny úrad;
 - historické objekty našej obce – pamätné domy, zrúcaniny, pamätníky, múzeá, galérie;
 - poznávanie zelene v okolí obce;
 - správanie sa k osamelým zvieratám;

3.1.2 Obsahové zameranie v druhom ročníku

- a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana
- možnosti vzniku mimoriadnych udalostí v prírode a na objektoch;
 - zoznámenie sa s detskou ochrannou maskou (DM-1, CM3-3/h), určenie veľkosti;
 - druhy signálov civilnej ochrany a činnosť žiakov na vyhlásenie varovného signálu „ Všeobecné ohrozenie“;
 - evakuácia školy v prípade ohrozenia požiarom;
 - protipožiarne stanovište, kde sa nachádza zbor požiarnej ochrany a spôsob jeho privolania;
 - nebezpečenstvá pri zaobchádzaní s elektrickým a plynovým zariadením;
 - zápalky, zapaľovače a horľaviny;
- b) Zdravotná príprava
- kedy a kadiaľ do zdravotného strediska;
 - správanie sa v čakárni, u lekára a pri školských lekárskech prehliadkach;
 - pomoc lekárov chorým a zraneným;
 - ochrana pred chorobami, účelné obliekanie;
 - ochrana a prvá pomoc pri zistení kliešťa, uštipnutí zmijou, osou a včelou;
- c) Pohyb a pobyt v prírode
- význam vody v prírode, pitie povrchovej vody;
 - jedovaté rastliny, jedovaté huby;
 - zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode;
 - zvieratá vo voľnej prírode, nebezpečenstvo besnoty;
 - značenie turistických chodníkov;

3.1.3 Obsahové zameranie v treťom ročníku

- a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana
- evakuácia žiakov pri ohrození školy a jej okolia – prírodné katastrofy, živelné pohromy a výhražné správy;
 - varovné signály CO a činnosť žiakov pri ich vyhlásení;
 - druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlasovania;
 - poloha školy, ulice, oboznámenie sa so zdrojmi ohrozenia;
- b) Zdravotná príprava
- všeobecné zásady ochrany zdravia aplikované na časti ľudského tela a časti tváre; starostlivosť o chrup;
 - hygiena tela, bielizne, šiat;
 - správna životospráva – jedlo, spánok, oddych, učenie;
 - ošetrovanie a obväzovanie prstov ruky, lakťa, oka, hlavy;
- c) Pohyb a pobyt v prírode

- okolie našej obce, stanovište našej školy;
- orientácia podľa poludňajšieho tieňa;
- približné určovanie významných budov a iných dominánt v okolí podľa svetových strán;
- tvary zemského povrchu – rovina, pahorkatina, vysočina, kopec, hora, úbočie, svah, úpätie;
- chránené územie, objekty a prírodné útvary v obci a jej okolí;

3.1.4 Obsahové zameranie vo štvrtom ročníku

- a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana
- nebezpečné látky v okolí školy (amoniak, chlór a pod.), zásady ochrany, prvá pomoc pri zasiahnutí organizmu;
 - použitie detskej ochrannej masky, nasadzovanie spolužiakovi (DM-1, CM3-3/h);
 - význam a použitie improvizovaných prostriedkov individuálnej ochrany – protichemickej a protiradiačnej;
 - ukážka detského ochranného vaku (DV-75) a detskej kazajky; (DK-88);
činnosť pri varovných signáloch CO;
zásady vykonania čiastočnej hygienickej očisty;
- b) Zdravotná príprava
- starostlivosť o vitálne ústroje ľudského organizmu;
 - zdravie a choroby, nákazlivé choroby a ochrana pred nimi;
 - obväzovanie nohy, kolena, lýtka, stehna;
 - jednoduché obväzovanie ovínadlami a šatkami pri povrchovom poranení rúk, nôh, prstov;
- c) Pohyb a pobyt v prírode
- určovanie hraníc SR a susediacich štátov na mape;
 - určovanie nadmorských výšok na mape okolia;
 - jednoduchý odhad krátkych vzdialeností;
 - jednoduchý náčrt pochodu, kresba okolia stanovišťa – panoráma;
 - čítanie z mapy- podľa farieb a topografických značiek;
 - určovanie svetových strán na mape a podľa mapy;
 - starostlivosť o lesné zvieratá a vtáctvo;
 - význam čistého ovzdušia pre človeka a prírodu;
 - zásady uhasenia ohniska;

Ročníkový vzdelávací štandard učiva ochrany života a zdravia pre primárne vzdelávanie v základných školách s exemplifikačnými úlohami

Tematický celok: Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana

1. ročník

Obsahový štandard:

Naša obec – všeobecná charakteristika. Varovný signál. Povinnosti a činnosti žiakov pri vyhlásení signálov pri vzniku mimoriadnych udalostí. Spôsob evakuácie školy v prípade ohrozenia požiarom. Základné druhy horľavín a ich následky.

Výkonový štandard:

1. Varovné signály a činnosť žiakov po varovaní

1.2 Poznať signál „Všeobecné ohrozenie“ a činnosť po jeho vyhlásení.

1.2.1 Povedz, ako sa dozvieš o hrozivacom nebezpečenstve.

1.2.2 Uveď, aký tón vydáva siréna pri signáli „Všeobecné ohrozenie“.

1.2.3 Povedz, čím sa líši signál „Všeobecné ohrozenie“ od signálu „Ohrozenie vodou“.

2. Evakuácia školy v prípade ohrozenia

1.1 Poznať činnosti pri opustení školy v prípade ohrozenia.

2.1.1. Vymenuj, ktoré materiály v škole, triede sú horľavé.

2.1.2. Ukáž, kde stojíš v skupine pred odchodom z triedy.

2.1.3. Povedz, ktorou cestou pôjdeš z triedy po vyhlásení signálu v prípade ohrozenia.

2.1.4. Uveď príklad, kedy sa evakuuje škola.

2.1.5. Urči miesto, kde sa v škole nachádza sklad civilnej ochrany.

2. ročník

Obsahový štandard:

Možnosti vzniku mimoriadnych udalostí. Druhy varovných signálov. Opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku pri vzniku mimoriadnej udalosti. Spôsob evakuácie. Detská ochranná maska a jej použitie. Pravidlá správania sa v prípade ohrozenia požiarom. Protipožiarne stanovište. Nebezpečenstvo hroziace pri manipulácii so zápalkami, zapaľovačmi a horľavinami, s elektrickým a plynovým zariadením.

Výkonový štandard:

1. Mimoriadne udalosti – možnosti vzniku

1.1 Poznať riziká, ktoré ohrozujú život, zdravie, majetok.

1.1.1 Charakterizuj svojimi slovami pojem mimoriadna situácia, udalosť.

1.1.2 Povedz aspoň dve možnosti vzniku mimoriadnej udalosti v prírode a na objektoch.

1.1.3 Povedz, kde v blízkosti školy a tvojho bydliska môže dôjsť k vzniku mimoriadnej udalosti.

1.1.4 Urči, ako znie tón pri vyhlásení varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“.

2. Požiarna ochrana

2.1 Osvojiť si pravidlá evakuácie pri ohrození požiarom.

2.1.1 Popíš únikovú cestu v prípade vyhlásenia evakuácie pri vzniku požiaru.

2.1.2 Uved', kto a ako vyhlási signál „Horí“ na škole.

2.1.3 Povedz, komu a ako je potrebné ohlásiť požiar.

2.2 Poznať nebezpečenstvo pri manipulácii s materiálom umožňujúcim vznik požiaru.

2.2.1 Vysvetli nebezpečenstvo použitia otvoreného ohňa v blízkosti horľavých a výbušných látok.

2.2.2 Urči, kde v škole sú umiestnené hasiace prístroje.

2.2.3 Povedz, čo všetko je potrebné skontrolovať pred odchodom z domu do školy, aby nedošlo k požiaru.

3. Prostriedky individuálnej ochrany

2.3 Poznať základné prostriedky ochrany jednotlivca.

2.3.1 Vymenuj bežné dosiahnuteľné prostriedky ochrany jednotlivca.

2.3.2 Povedz, pomocou čoho a ako sa zisťuje veľkosť ochrannej masky.

3. ročník

Obsahový štandard:

Charakteristika jednotlivých druhov mimoriadnych udalostí. Druhy a spôsob vyhlásenia varovných signálov. Opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku pri vzniku mimoriadnej udalosti. Možné zdroje ohrozenia vzhľadom na polohu školy. Spôsob evakuácie v prípade ohrozenia školy a jej okolia – havária, živelná pohroma, katastrofa.. Povinnosti žiakov pri organizácii evakuácie.

Výkonový štandard:

1. Mimoriadne udalosti

2.4 Poznať druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlásenia.

2.4.1 Charakterizuj živelnú pohromu, haváriu, katastrofu.

2.4.2 Povedz, čo urobíš keď zaznie siréna a nenachádzaš sa v škole ani doma, ale vonku.

2.4.3 Povedz, ako sa dozvieš o hroziacom nebezpečenstve a vzniku mimoriadnej udalosti.

2.4.4 Uved', ako dlho počuť sirénu pri signáli „Všeobecné ohrozenie“.

- 2.4.5 Uved' miesta možností vzniku mimoriadnych udalostí v okolí školy, bydliska.
- 2.4.6 Vymenuj najčastejšie požiarne nedostatky (závady) v škole, v domácnosti.

2. Evakuácia

- 2.1 Osvojiť si základné zákony pri evakuácii školy.
 - 2.1.1 Povedz, ako sa môžeme evakuovať z ohrozeného priestoru.
 - 2.1.2 Vymenuj, ktoré veci sa odporúčajú vziať si zo sebou pri evakuácii – evakuačná batožina.
 - 2.1.3 Uved' hmotnosť evakuačnej batožiny pre deti.

4. ročník

Obsahový štandard:

Nebezpečné (zdraviu škodlivé) látky. Možnosti výskytu nebezpečných látok v okolí školy. Predlekárska pomoc v prípade zasiahnutia organizmu zdraviu škodlivými látkami. Opatrenia na ochranu životov, zdravia v prípade vzniku mimoriadnej udalosti. Čiastočná hygienická očista a jej význam pre ochranu zdravia. Detské ochranné prostriedky (ochranná maska, kazajka, vak), ich význam a použitie.

Výkonový štandard:

1. Nebezpečné látky – druhy, zásady ochrany

- 1.1. Získať prehľad o nebezpečných látkach vyskytujúcich sa okolí školy a bydliska.
 - 1.1.1 Vymenuj aspoň tri priemyselné podniky (závody), ktoré v okolí školy a bydliska pracujú s nebezpečnými látkami
 - 1.1.2 Povedz, ktoré zdraviu škodlivé látky poznáš.
 - 1.1.3 Urči, v ktorom smere sa šíri nebezpečná látka pri poveternostných podmienkach a ktorým smerom opustiš ohrozený priestor.
 - 1.1.4 Povedz načo môžu byť použité nebezpečné látky v prípade teroristického útoku.

2. Detské prostriedky individuálnej ochrany

- 2.1 Poznať základné prostriedky ochrany detí.
 - 2.1.1 Vymenuj najzákladnejšie prostriedky detskej ochrany dýchacích ciest a očí.
 - 2.1.2 Uved' vek detí pre použitie ochrannej masky DM 1.
 - 2.1.3 Vymenuj najznámejšie prostriedky na improvizovanú ochranu celého tela.
 - 2.1.4 Urči, v akej polohe je maska v prípade jej nasadenia.

2.1.5 Uved' základné činnosti pri čiastočnej hygienickej očiste tela a vysvetli jej význam.

Tematický celok: Pohyb a pobyt v prírode

1. ročník

Obsahový štandard:

Orientácia v mieste školy a jej okolí. Osvojiť si vedomosti, zručnosti a pohyb v teréne podľa prírodných úkazov. Základné informácie o významných budovách a ich účele. Historické objekty v obci a jej okolí.

Výkonový štandard:

1. Orientácia v mieste školy a jej okolí

1.1 Poznať svoju školu.

1.1.1 Uved' názov ulice, na ktorej sídli škola.

1.1.2 Urči miesto tvojej triedy v budove školy.

1.1.3 Ukáž na pláne školy jedáleň, telocvičňu, východ z budovy.

1.2 Poznať okolie školy.

1.2.1 Vymenuj najmenej dve ulice, ktorými prechádzaš cestou z domu do školy.

1.2.2 Uved' presnú adresu svojho bydliska.

2. Určovanie svetových strán

2.1 Poznať svetové strany

2.1.1 Ukáž, kde na obzore vychádza a kde zapadá slnko.

2.1.2 Vysvetli určovanie svetových strán podľa slnka.

3. Významné budovy a ich účel

3.1 Poznať významné budovy v mieste bydliska a školy.

3.1.1 Popíš presné miesto, kde sa nachádza zdravotné stredisko v obci.

3.1.2 Uved' približné miesto pošty.

3.1.3 Vymenuj dopravné prostriedky pomocou ktorých sa dostaneš do školy.

3.1.4 Zhotov jednoduchý náčrt dôležitých budov v okolí školy a mieste bydliska.

2. ročník

Obsahový štandard:

Význam vody v prírode a jej konzumácia. Zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode. Jedovaté huby. Značenie turistických chodníkov.

Výkonový štandard:

1. Príroda – charakteristika a význam

1.1 Charakterizovať význam vody v prírode.

1.1.1 Povedz, ktorá rieka preteká v mieste tvojho bydliska, alebo okolí.

1.1.2 Povedz, čím sa znečisťuje voda v prírode.

1.2 Poznať jedovaté huby.

1.2.1 Rozlíš jedovaté huby na obrázku.

2. Správanie sa a pohyb v prírode

2.1 Poznať zásady pohybu a pobytu v prírode.

2.1.1 Povedz, prečo nemáme poškodzovať prírodu.

2.1.4 Opíš, možné následky nesprávneho ukrytia pred bleskom.

2.2 Poznať turistické chodníky

2.2.1 Urči miesto, kde sa nachádza najbližší turistický chodník v okolí školy, obce.

2.2.2 Popíš, ako sa označujú turistické chodníky.

3. ročník

Obsahový štandard:

Okolie obce, chránené územia, objekty a prírodné útvary. Orientácia podľa poludňajšieho tieňa. Hlavné a vedľajšie svetové strany. Významné budovy a dominanty v okolí. Tvary zemského povrchu.

Výkonový štandard:

1. Orientácia v teréne

1.1 Poznať stanovište a okolie školy.

1.1.1 Urči najvýhodnejšie miesto v okolí školy na pozorovanie.

1.1.2 Povedz, ako určujeme svetové strany podľa tieňa.

- 1.1.3 Urči hlavné svetové strany podľa poludňajšieho tieňa.
- 1.1.4 Vymenuj hlavné a vedľajšie svetové strany.
- 1.2 Určiť významné budovy podľa svetových strán.
- 1.2.1 Ukáž hlavné svetové strany pred vchodom do školy.
- 1.2.2 Nakresli, čo dôležité sa nachádza severne, východne, západne a južne od vchodu do školy.
- 1.2.3 Povedz, ktoré sú hlavné časti kompasu, alebo buzoly.
- 1.2.4 Urči, na ktorú svetovú stranu ukazuje tmavý koniec strelky.
- 1.2.5 Urči pomocou kompasu alebo buzoly, čo sa nachádza od vášho stanovišťa na vedľajších svetových stranách.

2. Tvárnosť krajiny

- 2.1 Charakterizovať tvárnosť okolia obce, mesta.
- 2.1.1 Uved' rozdiel medzi rovinou a pahorkatinou.
- 2.1.2 Povedz, ktorý je najvyšší vrch v okolí obce.
- 2.1.3 Opíš Vysoké Tatry z hľadiska tvárnosti.

4. ročník

Obsahový štandard:

Hranice Slovenskej republiky a ich poloha k susedným štátom na mape. Význam čistého ovzdušia pre človeka a prírodu. Základné zásady pri táborení v prírode. Základné úkony práce s mapou – určovanie svetových strán podľa mapy, čítanie z mapy podľa farieb a základných topografických značiek, určovanie nadmorských výšok a jednoduchý odhad krátkych vzdialeností. Jednoduchý náčrt pochodu, panoramatický náčrt.

Výkonový štandard:

1. Mapy, základné činnosti pri práci s mapou

- 1.1 Vedieť základné úkony pri práci s mapou.
- 1.1.1 Urči na mape sever a ostatné svetové strany.
- 1.1.2 Uved' štáty, s ktorými máme spoločné hranice.
- 1.1.3 Ukáž na mape miesto kde žiješ.
- 1.2 Poznať základné topografické značky a čítanie z mapy.
- 1.2.1 Urči na mape Slovenska najznámejšiu nížinu a vysočinu.
- 1.2.2 Uved' farbu, ktorá sa používa pre označenie riek a jazier na mape.
- 1.2.3 Nájdi na mape dve jaskyne.
- 1.3 Poznať obsah mapy.
- 1.3.1 Povedz, podľa čoho určíš, kde je na mape sever.
- 1.3.2 Povedz, akou topografickou značkou sa značí obec, cesty a železnice.
- 1.3.3 Ukáž na mape vrstevnicu a charakterizuj ju.

1.3.4 Urči výškový rozdiel dvoch ľubovoľných bodov na mape.

2. Typy náčrtov a zhotovenie jednoduchého náčrtu

Zhotovenie jednoduchých náčrtov pochodu.

Nakresli jednoduchý plán (situačný náčrt) ulice, na ktorej sa nachádza škola..

Popíš rozdiel medzi situačným a panoramatickým náčrtom.

Vedieť vysvetliť odhad vzdialeností.

Urči dĺžku svojho kroku a dvojkroku.

Opíš spôsob jednoduchého odhadu vzdialenosti krokováním.

Tematický celok : Zdravotná príprava

1.ročník

Obsahový štandard:

Význam poskytnutia prvej pomoci. Vybavenie domácej lekárničky a jej využitie. Nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov. Význam symbolu „Červený kríž“. Spôsob privolania pomoci k zranenému. Ošetrovanie jednoduchých poranení rúk, nôh a hlavy.

Výkonový štandard:

1. Prvá pomoc s použitím domácej lekárničky

Poznať a charakterizovať prvú pomoc.

Povedz, komu je potrebné nahlásiť úraz.

Nakresli znak (symbol) Červeného kríža, ktorý vidíš na lekárničke,

1.2 Poznať funkciu domácej lekárničky.

1.2.1 Povedz, prečo deti nesmú svojvoľne užívať lieky.

1.2.2 Vymenuj tri lieky alebo zdravotné pomôcky, ktoré by nemali chýbať v domácej lekárničke.

1.2.3 Uveď tri najdôležitejšie obväzové pomôcky.

1.2.4 Povedz, kde všade by nemala chýbať lekárnička.

2. Jednoduché rany

2.1 Poznať postup ošetrovania jednoduchých poranení.

2.1.1 Urči, akým prostriedkom vyčistíš ranu.

2.1.2 Vysvetli, na čo slúžia rýchloobväzy (náplasti).

2.1.3 Ukáž na spolužiakovi ošetrovanie odreniny chrčtu ruky.

2. ročník

Obsahový štandard:

Návšteva lekára v zdravotnom stredisku. Správanie sa v zdravotníckych zariadeniach. Úloha lekára pri pomoci chorým a zraneným. Prevencia pred chorobami a preventívne opatrenia proti uštipnutiu hmyzom.

Výkonový štandard:

1. Významné strediská z hľadiska zdravotnej prevencie a liečenia

- 1.1 Poznať významné zdravotnícke zariadenia.
 - 1.1.1 Uved', kde sa nachádza zdravotné stredisko v mieste tvojho bydliska.
 - 1.1.2 Opíš, na aký účel slúži ľuďom nemocnica.
 - 1.1.3 Vysvetli, ako sa správať v čakárni u lekára.

2. Starostlivosť o zdravie

- 2.1 Poznať zásady starostlivosti o zdravie.
 - 2.1.1 Vysvetli význam povolania lekár.
 - 2.1.2 Uved', akých lekárov si navštívil a ako pomáhajú chorým a raneným.
 - 2.1.3 Povedz, ktorým športom si upevňuješ zdravie.
 - 2.1.4 Uved', aká strava je pre človeka najzdravšia.

3. Neprijemné poranenia

- 3.1 Poznať zásady ošetrovania neprijemných poranení.
 - 3.1.1 Uved', na aké poranenie použiješ studený obklad.
 - 3.1.2 Povedz, pomocou čoho vytiahneš žihadlo zapichnuté v koži.
 - 3.1.3 Povedz názov jediného jedovatého hada u nás.
 - 3.1.4 Charakterizuj, ako vyzerá miesto so zahryznutým kliešťom.

3. ročník

Obsahový štandard:

Zásady ochrany zdravia. Hygiena tela a starostlivosť o chrup. Správna životospráva. Ošetrovanie a obväzovanie rán na prstoch ruky, lakťa, oka a hlavy.

Výkonový štandard:

1. Ochrana zdravia

- 1.1 Poznať časti ľudského tela a zásady správnej životosprávy.
 - 1.1.1 Vymenuj hlavné časti ľudského tela.
 - 1.1.2 Povedz, ako sa máš správne starať o svoje zuby.
 - 1.1.3 Povedz, prečo človek potrebuje pravidelný a dostatočný spánok.
 - 1.1.4 Vymenuj základné zásady správnej životosprávy.

2. Prvá pomoc pri poranení hornej končatiny a hlavy

- 2.1 Poznať zásady ošetrovania a obväzovania.
 - 2.1.1 Vysvetli, prečo je potrebné každé poranenie okamžite ošetriť.
 - 2.1.2 Popíš, ako by si ošetril povrchové poranenie hlavy.
 - 2.1.3 Ukáž na spolužiakovi ošetrovanie odreniny lakťa.
 - 2.1.4 Na poranenú ruku použi správny obväz.

4. ročník

Obsahový štandard:

Základné životné funkcie ľudského organizmu a ich význam. Hodnota zdravia, nákazlivé choroby a ochrana pred nimi. Pojmy prvej pomoci. Obväzová technika kolena a lýtky. Použitie trojrohej šatky pri znehybnení hornej končatiny. Zásady poskytovania prvej pomoci pri jednoduchých poraneniach.

Výkonový štandard:

1. Základné životné funkcie

- 1.1. Poznať, kedy človek potrebuje prvú pomoc.
 - 1.1.1 Povedz, čo patrí k základným životným funkciám ľudského tela.
 - 1.1.2 Uveď, ako realizujeme kontrolu vedomia.
 - 1.1.3 Ukáž na spolužiakovi, kde položíme ruky pri kontrole dýchania.
 - 1.1.4 Ukáž miesta, kde nahmatáme pulz.

2. Praktické precvičenie obväzovej techniky pri jednoduchých poraneniach horných a dolných končatín

- 2.1 Poznať zásady obväzovej techniky.
 - 2.1.1 Uveď, kedy používame obväzovú techniku a kedy šatkový obväz.
 - 2.1.2 Vysvetli, na čo musíme dávať pozor pri prikladaní obväzov.
 - 2.1.3 Demonštruj, ako sa prikladá obväz.
 - 2.1.4 Ukáž dva spôsoby ako upevníme koniec obväzu.

2.1.5 Demonštruj na spolužiakovi špirálový obvaz lýtka a znehybnenie hornej končatiny trojrohovou šatkou.

4. Proces:

Učivo „Ochrana života a zdravia“ má niekoľko špecifík a odlišností od ostatných vyučovacích predmetov v základnej škole. Základným znakom učiva OZO je, že hoci nemá vyučovacím predmet, je učivo pre žiakov prvej a druhej zdravotnej skupiny povinné a výsledky sa neklasifikujú. Poslanie učiva je zamerané prípravou žiakov v koedukovanej forme na správne činnosti a konania v prípade vzniku nebezpečnej mimoriadnej situácie. Žiaci si v priebehu výchovného a vzdelávacieho procesu osvojujú potrebné vedomosti, zručnosti, návyky a schopnosti.

Zvláštnosťou učiva OZO je viac tematický obsah navzájom nie podobný. Pre osvojovanie vedomostí a zručností sa využívajú najmä didaktické hry, prípadne niektoré vhodné poznatky z iných oblastí vzdelávania. Používané metódy rešpektujú bežné didaktické postupy, žiada sa však uplatňovať menej verbálne a viac názorné metódy, cvičenia a kontroly. Dôležitú funkciu plnia aktivizujúce a motivačné hodnotenia, samostatné alebo skupinové činnosti. Žiaci majú v priebehu osvojovania učiva získať poznatky o potrebnosti a nenahraditeľnosti učiva pri vzniku a priebehu mimoriadnej situácie. Odporúčame spracovať a skoordinať učivo vybraných vyučovacích predmetov k jeho využitiu v medzipredmetových vzťahoch v prospech učiva OŽZ. Prvky učiva sú zapracované do učebných osnov povinných predmetov (telesná výchova, vlastiveda, prvouka, výtvarná výchova) a sú ich integrálnou súčasťou.

Rozdielnosť v procese vyučovania učiva OZO je, že sa realizuje prevažne mimo učební so špecifickým materiálom a učebnými pomôckami. Dávame na zváženie zaradenie niektorých tém do DH vzhľadom na :

- priestorové podmienky školy,
- blízkosť vhodného terénu,
- dostupnosť materiálu a pomôcok na precvičovanie,
- náročnosť, alebo neprimeranosť požiadaviek a úloh na žiakov vzhľadom na pohlavie a vek,
- odbornú pripravenosť pedagogických pracovníkov.

Na procese realizácie učiva sa okrem tém vo vybraných povinných predmetoch, didaktických hier podieľajú aj :

- školský režim (disciplinovanosť a kolektivismus),
- civilná ochrana a objektová ochrana,

- záujmová činnosť (príprava mladých zdravotníkov, požiarnikov, záchranárov CO, športových strelcov a pod.),
- spolupráca so špecifickými organizáciami a združeniami

Nakoľko sa učivo nerealizuje v samostatnom predmete, je potrebné, aby riaditeľ školy zabezpečením a usmernením učiva poveril zodpovedného učiteľa. Osobitnú pozornosť je treba venovať príprave a rozširovaniu materiálového zabezpečenia výučby, ktoré vzhľadom na prevažujúci praktický charakter výučby bezprostredne ovplyvňuje kvalitu plnenia cieľov.

Poverení organizátori zodpovedajú za účelné skĺbenie organizačnej a metodickej stránky tejto náročnej formy vyučovania. Odporúča sa vypracovať námetovú situáciu a túto spojiť so súťažami tried po ročníkoch. Vzhľadom na priestorové a materiálne ťažkosti je vhodné v jeden deň organizovať didaktické hry maximálne s tromi triedami.

BEZPEČNOSTNÉ OPATRENIA PRI DIDAKTICKÝCH HRÁCH NA ŠKOLÁCH

Za organizáciu ochrany a bezpečnosti pri uskutočňovaní didaktických hier zodpovedá vedúci didaktických hier, ktorý je povinný :

- organizovať označenie priestoru DH a poriadkovú službu v nebezpečných miestach, označenie a ohraničenie nebezpečných priechodov a miest,
- označiť miesta imitácie a zaistiť bezpečnosť pri označení jednotlivých situácií,
- udržiavať poriadok pri činnosti cvičiacich značkárov,
- spracovať pokyny pre bezpečnostné opatrenia pri cvičení v závislosti od miestnych podmienok, aby sa nimi oboznámili všetci účastníci didaktických hier,
- kontrolovať osobne a prostredníctvom svojich zástupcov a pomocníkov dodržiavanie bezpečnostných opatrení počas cvičenia.

Za dodržiavanie bezpečnostných opatrení počas didaktických hier sú zodpovední vedúci na jednotlivých pracoviskách, ktorí sú povinní :

- oboznámiť žiakov so stanovenými bezpečnostnými opatreniami,
- oboznámiť cvičiacich s nebezpečnými miestami a označiť ich,
- kontrolovať dodržiavanie bezpečnostných opatrení, najmä počas imitácie a praktickej činnosti.

Počas didaktických hier je zakázané :

- prevážať imitačné prostriedky spoločne s osobami,
- používať nesprávnu či poškodenú techniku a dopravné prostriedky,
- pohybovať sa a zdržiavať sa v miestach presunov a činnosti techniky,
- používať rádiové stanice bližšie ako 100 m od vedenia vysokého napätia, pracovať s nimi bez uzemnenia,
- používať nesprávne a poškodené imitačné prostriedky, používať ich improvizáciu,
- rozmiestňovať značkárov v miestach nebezpečnej imitácie,
- používať zápalné a dymové prostriedky bližšie ako 50 m od osôb a ľahko zápalných látok (materiálov). Dymové prostriedky nepoužívať menej ako 200 m od obydľia a komunikácií,
- uskutočňovať cvičné výbuchy v obytných miestach a na vodných plochách,
- zbierať nepoužitú – nevybuchnutú imitačnú techniku a demontovať ich,
- vykonávať činnosť v zadymených priestoroch bez ochranných pomôcok a zaistenia inou osobou,
- dotýkať sa vodičov elektrickej energie a vodivých kovových predmetov bez preverenia ich odpojenia od elektrickej energie,
- pohybovať sa v nebezpečných miestach,
- vykonávať zemné práce bez súhlasu príslušných územných správnych orgánov,
- rozkladať oheň v lesných porastoch a na miestach s možnosťou vzniku požiaru,
- piť vodu z nepreverených vodných zdrojov.

Na zaistenie bezpečnosti sa musia dodržiavať tieto špecifické opatrenia:

- dodržiavať stanovené bezpečnostné opatrenia pre činnosť v príslušnom objekte (mieste),
- pri činnosti v rámci účelového cvičenia zabezpečiť jednotlivé miesta proti poškodeniu,
- zabrániť prípadnému narušeniu inžinierskych sietí a technologických zariadení výrobného procesu,
- uskutočniť prieskum predpokladaných miest účelového pre didaktické hry,
- priestory činnosti označiť stanovenými značkami (tabuľkami),
- nedovoliť prekročenie noriem pobytu a práce v ochranných maskách a iných ochranných prostriedkoch.

Pri činnosti v lesných priestoroch :

- Uskutočniť prieskum a označiť nebezpečné a nepriechodné miesta,
- Zaistiť dodržiavanie všetkých protipožiarnych opatrení,
- Zabezpečiť zdravotnícke opatrenia pri možnom úraze, proti uštipnutiu hadom, otravám a pod.

A/ Zaradenie prierezovej témy Ochrana života a zdravia v predmetoch je rozpracované v učebných osnovách každého predmetu, v ktorom sa prierezová téma realizuje.

B/ Zaradenie prierezovej témy Ochrana života a zdravia – Didaktické hry:

Ročník:	Forma:	termín:	Dĺžka:	Realizátor:
1. ročník:	Didaktické hry	september	Teória: 4 hod. Prax: 4 hod.	Poverený pedagóg Triedny učiteľ
2. ročník:	Didaktické hry	september	Teória: 4 hod. Prax: 4 hod.	Poverený pedagóg Triedny učiteľ
3. ročník :	Didaktické hry	september	Teória: 4 hod. Prax: 4 hod.	Poverený pedagóg Triedny učiteľ
4. ročník:	Didaktické hry	september	Teória: 4 hod. Prax: 4 hod.	Poverený pedagóg Triedny učiteľ

2.4.7 TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI /TBZ/

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy je súčasťou viacerých predmetov.

Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, naplánovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Zaradenie prierezovej témy Tvorba projektu v predmetoch je rozpracované v učebných osnovách každého predmetu, v ktorom sa prierezová téma realizuje.

2.4.8 REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA /RGV/

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru mesta – na funkčné využívanie historických regionálnych ukážok: môj rodný kraj – kraj, kde žijem; škola a jej okolie; moja trieda; obec, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.), história, (osídlenie), povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch napr. ekonomika); jej flóru a faunu – význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov

- objavujeme Slovensko – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska; povestami opradené pohoria
- cestujeme po Slovensku – oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti z veľkých a starých miest Slovenska; zvyky a tradície; ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom); pripomíname si našich predkov – vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma – RODINA – rodostrom rodiny, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedy; rozhovory so žiakmi o minulosti ich regiónu a pod. Vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.

Základom našej kultúrnej identity, ako aj zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, je tradičná ľudová kultúra

- kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva
- využitie danosti regiónu, návšteva ľudového majstra, dielne, výstavy
- spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudovomeleckých výrobkov regiónu, tradičné jedlá, vlastná tvorba (remeslá), spoznávanie staveľských pamiatok v regióne, obci, poznatky využiť vo výtvarnom zobrazovaní; tvorba zbierky ľudovej hudobnej kultúry, jej prezentácia (piesne, zvyky regiónu, vlastná tvorba – spevník regiónu); poznávanie vyčítaniek, hádaniek, básní, ľudovej piesne, tanec, ľudové kroje (hudobný, pohybový, výtvarný prejav), príslovie, porekadiel, pranostík, bájok, rozprávok: ľudových, autorských, povestí a pod.
- skúmanie vlastnej kultúry, skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.

Pod regionálnou kultúrou rozumieme súhrn produktov (hmotných a nehmotných) ľudskej činnosti, ktoré sa viažu na konkrétnu obec alebo región. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach. Regionálna kultúra nadväzuje na regionálne kultúrne tradície a pokladá ich za dôležitú súčasť historickej pamäte i za zdroj identity obce alebo regiónu.

Tematické celky:

1. Môj rodný kraj
2. Objavujeme Slovensko
3. Tradičná ľudová kultúra.

1. tematický celok: Môj rodný kraj

Témy:

- moja rodina,
- škola, okolie školy,
- obec, mesto, v ktorom žijem (poloha, história a súčasnosť),
- rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce, mesta,
- tradičné regionálne zvyky, obyčaje,
- kultúrne pamätihodnosti, monumenty obce, mesta,
- regionálne múzea, prírodovedné múzeá, galérie, skanzeny,
- významné osobnosti regiónu,
- prírodné krásy regiónu,
- náučné chodníky v regióne,
- chránené rastliny a živočíchy na území regiónu,
- minerály, skameneliny, jaskyne na území regiónu,
- tradičné produkty a zamestnania v regióne,
- umelecké produkty, tradičné ľudovoumelecké remeslá regiónu,
- miestne a regionálne jazyky.

2. tematický celok: Objavujeme Slovensko

Témy:

- spoznávanie regionálnej kultúry a najtypickejších prejavov kultúr iných regiónov Slovenska v oblasti ľudových tradícií,
- spoznávanie základných znakov ľudskej kultúry národností žijúcich na Slovensku,
- výber z historických, kultúrnych pamätihodností Slovenska (hrady, zámky,

- tradície spojené s náboženskými sviatkami (napr. vianočné, veľkonočné a i.),
- zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom,
- folklórne tradície (prejavy tradičnej ľudovej kultúry: ústne, herné, dramatické, spevné, tanečné a hudobné).

Zaradenie prierezovej témy Tvorba projektu v predmetoch je rozpracované v učebných osnovách každého predmetu, v ktorom sa prierezová téma realizuje.

3 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

3.1 HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV PRÁCE ŽIAKOV

Dokument – Systém kontroly a hodnotenia žiakov – tu

http://zspribno.edupage.org/files/system_kontroly_a_hodnotenia.pdf

3.2 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV

Význam kontrolnej činnosti pre zvyšovanie účinnosti výchovy a vyučovania je mimoriadne veľký. Umožňuje riadiacim orgánom nielen poznať skutočný stav, odhaliť nedostatky, hľadať a určiť ich príčiny, ale aj objavovať, rozoberať a zovšeobecňovať dobré skúsenosti a výsledky práce jednotlivých učiteľov. Kontrolná činnosť je súčasne účinnou pomocou učiteľom, ktorí ju potrebujú /začínajúci, neskúsení/.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovnovzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola bude využívať štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne.

Formatívne hodnotenie použijeme na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie použijeme na rozhodovanie. Vnútorňý systém kontroly by sa mal zameriavať hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť ekonómiek, upratovačiek a školníka.

Na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov školy používame tieto metódy:

- Pozorovanie (hospitácie).
- Rozhovor.
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod).
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenie pedagogických zamestnancov manažmentom školy.

Hodnotenie zamestnancov uskutočňujeme:

a) priebežne - pochvaly na pracovných poradách, vyhodnotenie uskutočnenej akcie, napomenutia

b) štvrťročné - hodnotenie plnenia mimoriadnych úloh za štvrťrok

c) výročné - komplexné hodnotenie zamestnancov za prácu počas školského roka. Toto hodnotenie má motivačný charakter a jeho cieľ je hľadanie silných stránok učiteľa a podpora do budúcnosti. Súčasťou tohto hodnotenia je aj autoevalvácia učiteľa pomocou špecializovaných autoevalvačných dotazníkov. Tieto spoločne s hodnotiacim listom sú súčasťou portfólia učiteľov. V nich sa vedú všetky hodnotenia učiteľa a jeho aktivity.

Kritériá hodnotenia zamestnancov pri výročnom hodnotení:

- 1 Tvorivosť, iniciatívnosť, inovácie
- 2 Práca s IKT
- 3 Príprava žiakov na súťaže
- 4 Mimoškolská činnosť
- 5 Pedagogická a výchovná činnosť
- 6 Spolupráca, vzťahy
- 7 Zodpovednosť, pracovná disciplína, termíny

Hodnotenie

- 7 mimoriadne dobré výsledky
- 6-4 veľmi dobré výsledky
- 3-2 štandardné výsledky
- 1 čiastočne vyhovujúce výsledky
- 0 nevyhovujúce výsledky

3.3 HODNOTENIE ŠKOLY

Cieľom hodnotenia je poskytnúť spätnú väzbu škole dať rodičom žiakom, verejnosti informáciu o úrovni výchovno-vzdelávacieho procesu o jeho materiálnom zabezpečení, odbornosti vyučovania a iných faktoroch ovplyvňujúcich plnenie cieľov a úloh školy.

Zdroje získavania podkladov pre hodnotenie školy:

- hodnotenie členov rodičovskej rady
- hodnotenie rady školy
- správa o výchovno-vzdelávacích výsledkoch školy
- analýza úspešnosti žiakov v súťažiach
- Swot analýza

Predmetom hodnotenia školy je splnenie cieľov stanovených v školskom vzdelávacom programe, splnenie cieľov stanovených štátnym vzdelávacím programom. Hlavným kritériom hodnotenia školy je spokojnosť žiakov, učiteľov, rodičov, zriaďovateľa, rady školy.

V rámci hodnotenia školy sledujeme pravidelne:

- Podmienky na vzdelávanie - priestory, pomôcky, didaktická technika
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy - vzťahy učiteľ žiak, žiak - žiak, učiteľ - rodič
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania - hospitácie riaditeľa a vedenia školy
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania - sú pravidelne vyhodnocované pedagogickou radou
- Riadenie školy sleduje zriaďovateľ a rada školy
- Úroveň výsledkov práce školy je predmetom hodnotenia rady školy
- V rámci hodnotenia školy dôležitú úlohu zohráva štátna školská inšpekcia, ktorá komplexne posudzuje výchovno-vzdelávací proces na škole.

Raz ročne uskutočňujeme SWOT analýzu školy, ktorej výstupy sú súčasťou Správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, výsledkoch a podmienkach Základnej školy, Pribinova ul. 123/9, Nováky.

4 ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN PRE ISCED 1

Predmet	ročník					
	1.	2.	3.	4.	Spolu	
slovenský jazyk a literatúra	9	8	8	8	33	Predmet zo vzd. oblasti: Jazyk a komunikácia
prvý cudzí jazyk	0	0	3	3	6	Predmet zo vzd. oblasti: Jazyk a komunikácia
Prírodoveda	1	1	2	1	5	Predmet zo vzd. oblasti: Príroda a spoločnosť
Vlastiveda	0	1	1	2	4	Predmet zo vzd. oblasti: Príroda a spoločnosť
etická výchova / náboženská výchova	1	1	1	1	4	Predmet zo vzd. oblasti: Človek a hodnoty
matematika	5	5	4	4	18	Predmet zo vzd. oblasti: Matematika a práca s informáciami
informatická výchova	0	1	1	1	3	Predmet zo vzd. oblasti: Matematika a práca s informáciami
pracovné vyučovanie	0	0	0	1	1	Predmet zo vzd. oblasti: Človek a svet práce
výtvarná výchova	2	2	2	2	8	Predmet zo vzd. oblasti: Umenie a kultúra
hudobná výchova	1	1	1	1	4	Predmet zo vzd. oblasti: Umenie a kultúra
telesná výchova	3	3	2	2	10	Predmet zo vzd. oblasti: Zdravie a pohyb
	22	23	25	26	96	

Poznámky

- Škola nenavýšovala celkový počet hodín
- Dodržaný je maximálny počet vyučovacích hodín v týždni vo všetkých ročníkoch
- Prvý cudzí jazyk je pre všetkých žiakov školy, ktorí sa ho učia, anglický jazyk
- Predmet náboženská výchova sa vyučuje v alternatíve s etickou výchovou. Žiak si na začiatku roku vyberie jeden z nich a ten je pre neho záväzný počas celého roka. Záujem žiakov o predmet zistia triedni učitelia od zákonných zástupcov žiaka v júni predchádzajúceho školského roka. Počet žiakov v skupine je do 20.
- cudzí jazyk, informatická výchova vyučuje spravidla v skupinách do 17 žiakov
- telesná výchova na 1. stupni sa vyučuje v zmiešaných skupinách

Využitie disponibilných hodín:

Škola nezaviedla v ISCED 1 vyučovanie žiadneho nového predmetu. Všetky hodiny využila len na posilnenie vyučovacích predmetov, ktoré obsahuje štátny vzdelávací program.

V rámci predmetov sa vyučovacie hodiny využili:

- na posilnenie niektorých tém, hlavne ide o témy, ktoré si vyžadujú hlbšie vniknutie do problematiky a taktiež je potrebné venovať väčší čas opakovaniu učiva,
- na zavedenie nových tém, ide však o témy príbuzné k preberanému povinnému učivu, ktoré nemenia charakter predmetu,
- na obohatenie vyučovania o moderné formy vyučovania, ktoré si vyžadujú väčší počet hodín pre ich realizáciu, ide hlavne o projektové vyučovanie,
- na kombináciu všetkých spôsobov – toto je uplatnené takmer vo všetkých vyučovacích predmetoch.

5 UČEBNÉ OSNOVY

tu: [http://zspribno.edupage.org/files/Ucebne_osnovy_ISCED_1\(1\).rar](http://zspribno.edupage.org/files/Ucebne_osnovy_ISCED_1(1).rar)